

Vass Panna a VBK-n végzett biomérnöként, jelenleg bioinformatikusként dolgozik, és az újgenerációs szekvenálási módszerekkel foglalkozik.

Cikkünk a 6. oldalon

HIRDETÉS

Adószámunk: **18036754-1-43**

Kérjük, hogy befizetett adójának 1 %-át a közhasznúan működő

Műegyetemi Hallgatókért Alapítvány

számára ajánlja fel.

Fotó: Zolnai László

Kóhalmi Zoltán, a humorista építész • Mindig viccesnek tartja, amikor azzal példálózunk a BME-n, hogy itt végzett, mivel elmondása szerint ő a legnagyobb ellenpélda arra, hogy hogyan kell egyetemre járni.

Cikkünk a 13. oldalon

Hogyan használják a hallgatók a Campust?

Környezetpszichológia – megoldás a campus térhasználatának kutatására és fejlesztésére. A térhasználat ugyanis nemcsak fizikai térváltoztatással és -használatával van összefüggésben,

hanem pszichológiai jellemzőket is magában hordoz, hiszen a tér mindannyiunk által „élhető.” Az EHK felmérésnek eredményéről írunk.

Cikkünk az 5. oldalon

A korszerűség kérdése a BME-n

Neptun, OHV, tárgyfelvétel. Sok diáknak a képernyő közepén szépen pörgő homokóra jut eszébe. A KTH munkatársaival beszélgettünk, akik bővebb felvilágosítást adtak a rendelkezésre álló informatikai park helyzetéről,

korszerűségéről. Megismerhetjük a jelenleg zajló fejlesztéseket, és a hosszú távú tervekbe is bepillantást nyerhetünk – reménykedve egy szebb, jobb, gyorsabb adminisztratív platformban.

Cikkünk a 2. oldalon

A cél jelöli ki az utat

Döntéshelyzet nyelvtanulás előtt

Fotó: Fejes Bence

Hiába szereztük meg hosszú évek alatt piacképes diplománkat, ha nem társul mellé aktív nyelvtudás. Manapság az, aki csupán az anyanyelvén tud megszólalni, nagyon nehezen érvényesül a világban. A nyelvtanulás sok időt és energiát igényel, ezért meg kell fontolni, hogy hogyan álljunk neki megkopott nyelvismeretünk felfrissítésének vagy egy új nyelv elsajátításának. **Kiszely Zoltán** egyetemi docenssel, a BME Idegen Nyelvi Központ Nyelvvizsgaközpontjának vezetőjével beszélgettünk többek között arról, hogy mit gondol a néhány nap után használható nyelvtudással kecsegtető csodamódszerekről.

Cikkünk a 7. oldalon

HIRDETÉS

WWW.EHK.BME.HU

www.facebook.com/bmeehk

Oktatás, Juttatás, Pályázatok, Kollégium, Sport, Szabályzatok

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

www.ehk.bme.hu

Megkérdeztük

Mit gondolsz a K és D épületeknél található szobrokról?

Tihanyi Dániel

Ahogy sétálgatok az egyetemen, csak néha találkozom velük. Pontosan nem tudnám megmondani, kiket ábrázolnak, de ha tippelnem kellene, akkor azt mondanám, hogy az egyetem tanárai, neves professzorai lehetnek. Most – hogy felmerült ez a kérdés – eszembe jutott, hogy volt már olyan, mikor elmentem mellettük, megálltam egy pillanatra, és elgondolkoztam, hogy ő vajon ki lehetett, mit tett le az asztalra. Ez egy érdekes dolog lehetne, akár inspiráló is, korábbi idők példáit állítani az ifjúság elé. Sokat tanulhatnánk belőle.

Varga Edina

Párszor már elmentem mellettük, de sohasem álltam még meg tanulmányozni őket. Ráadásul az is probléma, hogy a GTK-sok – mint én is – főként a Q épületben vagyunk, így nagyon ritkán találkozunk a szobrokkal. Ha minden nap ott sétálnék, előbb-utóbb megállnék, és valószínűleg szemügyre venném őket. Úgy érzem, a mostani helyzetükben minimális hatást érnek el a hallgatók életében, pedig hasznosak lennének. Például a tanárok is megemlíthetnék, hogy menjünk oda, nézzük meg őket, és így talán jobban beépülhetnének a köztudatba.

Móczár Marcell

Nem nagyon ismerem a szobrokat, mert VIK-es vagyok, és nem igazán esik útba a K épület. Gondolom, olyan építészeknek, neves mérnököknek állítottak emléket, akik valamilyen módon köthetőek az egyetemhez. Eddig az egyetem keretein belül nem meséltek róluk, de el tudom képzelni, hogy a felsőbb évesek már többet hallhattak erről a témáról.

Donáth Botond

Elég sokat szoktam a K melletti szoborpark környékén járni, nézegetem a neveiket, de még nem néztem utána magamtól egyetlenegynek sem. Egy tanárom említette meg anyagszerűen az egyik professzor nevét, de sajnos nem tudom most felidézni, ki volt az. Azt hiszem, még talán könyvet is írt. Ahogy a példa is mutatja, ma már nem elég a rohanás mellett egy mellszobor és egy név kiírás arra, hogy ösztönözze a diákokat a neves elődeikkel való ismerkedésre, mert nagyon sok híres ember szobra található meg a campuson és az épületekben. Talán ha tanárok többet beszélnének róluk, akkor nagyobb hatást lehetne elérni.

Szabó Judit

Ritkán járok a környéken, esetleg ha könyvtárba megyek – de egyébként jónak tartom, hogy kiállították őket. Viszont a karbantartásuk hagy kívánnivalót maga után, sokszor koszosak. Én személy szerint szeretek utánanézni ezeknek az embereknek, a K épületen belül lévőket is mindig meg szoktam nézni. Érdekesnek tartom, sokukról utcát is elneveztek. A Műegyetem már több száz éve fennáll, és ezt ezeknek az akadémikusoknak is köszönhetjük – fontos megtisztelnünk az ő emléküket. Jobban fel lehetne hívni a diákok figyelmét például, ha egy szobornak valamilyen évfordulója alkalmából odakötnének pár lufit, és kifüggesztenének egy információs plakátot.

Sebestyén Marcell

Egykori tanárom – Bede Gábor – mesélt egy anekdotát a szobrok közül az egyik professzorról: Mosonyi Emilről, akinek a szobron is próbáltak nagyon hosszú nyakkendőt formálni, de állítólag a valóságban még ennél is hosszabb, már-már komikus nyakkendőket járt nap mint nap. Heti egyszer szoktam arra járni, és bántja a szemet, hogy nem ápolják rendesen ezeket az emlékműveket. Például a madarak is megajándékozzák őket és nem csak a tekintetükkel. Ha jól tudom, a könyvtárban szoktak lenni hirdetőtáblák, amelyeken igyekeznek felhívni a figyelmet ezekre a nagy alakokra, akik itt munkálkodtak az egyetemen. Ennél többet nem hiszem, hogy kellene a BME-nek tennie, hiszen valahogy természetesnek kellene lennie az érdeklődésnek a diákok részéről. Valószínűleg ez a mostani társadalmunk egyik lenyomata, az individualizmus nagyobb szerepet játszik manapság.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: PÁL NOÉMI FOTÓ: FEJES BENCE

Lassú? Se baj, lesz megoldás!

A korszerűség kérdése a BME-n

Neptun, OHV, tárgyfelvétel. Sok diáknak a képernyő közepén szépen pörgő homokóra jut eszébe. A KTH munkatársaival beszélgettünk, akik bővebb felvilágosítást adtak a rendelkezésre álló informatikai park helyzetéről, korszerűségéről. Megismerhetjük a jelenleg zajló fejlesztéseket, és a hosszú távú tervekbe is bepillantást nyerhetünk – reménykedve egy szebb, jobb, gyorsabb adminisztratív platformban.

PÁL NOÉMI

A Központi Tanulmányi Hivatal adatai szerint így épül fel az az informatikai eszköztár, amely többek között a Neptunt is ellátja: egy adatbázis-szerver, tíz alkalmazásszerver, húsz webszerver – ezek mindegyike virtuális. Alattuk dolgozik körülbelül tizennégy fizikai szerver. A Neptun adatbázis mérete jelenleg hozzávetőlegesen két terabyte, de ez folyamatosan bővül. Ehhez hozzáadódnak még hasonló méretű tesztadatbázisok, továbbá a KTH sok terabyte-os adattömege. Az itt felsorolt eszközök életkora három és tíz év között mozog. Ahogy a hivatal szakemberei, mi is megállapíthatjuk, hogy ezek felújításra szorulnak. Az elavultság főleg a közbeszerzési nehézségeknek köszönhető, hiszen utoljára 2014 nyarán újult meg jelentős mértékben az informatikai hardware részleg. „A fejlesztésekhez szükséges források rendelkezésünkre állnak, de a közbeszerzések nagyon lassan zajlanak. A BME-n szinte minden beszerzés, fejlesztés, beruházás, javítás közbeszerzés-köteles, amihez képest alulméretezett az

ezzel foglalkozó apparátus” – jegyezte meg Bujk Béla informatikai csoportvezető. A tervek szerint az idei év nyarára egy nagy volumenű közbeszerzést szeretnének lebonyolítani, hogy a 2015-ös és 2016-os évekre tervezett korszerűsítéseket véghez tudják vinni. Ez főleg lemezes háttértár, szerverek, hálózati eszközök, mentőeszközök telepítéséből áll. Jelen számítások szerint a 2017-re kiírt fejlesztések is megvalósulhatnak idén.

A legégetőbb megoldandó problémákról is szó esett: „Elsősorban a krónikus lemezhiányt szeretnénk hosszabb időre orvosolni. A számítási kapacitás bővítésével, a szerverek számának növelésével az infrastruktúra hatékonyságát kívánjuk növelni, ezzel biztosítva, hogy a rohamok gyorsabban és zökkenőmentesebben fussanak le. A mentési rendszerünk is korszerűsítésre szorul, mert a nagy adattömeg miatt borzasztóan elhúzódnak a mentési folyamatok.” Teljes körű felújításra szerencsére nincs szükség, ami nem csak gazdaságos megoldás, de a folyamatos részleges fejlesztésekben rejtőzik a jól működő rendszer kulcsa is. Ennek fejében most sem áll a munka, a KTH Informatikai Csoportja jelenleg a Rectori Kabinet informatikai rendszerének aktuálissá vált korszerűsítését végzi.

Ha a jövőbe tekintünk, a csoport egy másodlagos konfiguráció kialakítását tűzte ki célul, amely a számítások szerint az elsődleges kiesése esetén percekben belül képes lesz a legfontosabb KTH-s szolgáltatások és a Neptun továbbfuttatására – természetesen lényegesen kisebb erőforrásokkal –, amíg az eredeti rendszer üzemképes állapotba nem kerül. „Ez szakmailag rendkívül nehéz, de egyben szép feladat” – fogalmazott Bujk Béla. Továbbá újból és újból felmerülő problémaként kell szembenéznie a hivatal munkatársainak a felhasználók által bejelentett, adminisztratív platformok működésével kapcsolatban észlelt problémákkal és hibákkal is. A Neptun teljesítő-képességét a kiszolgáló infrastruktúra újításával és finomhangolásával igyekeznek folyamatosan növelni az Informatikai Csoport dolgozói. „A rendszer jelenleg ennyire képes – körülbelül 5000 felhasználó egyidejű tantárgyfelvételekor.”

Leszögezhetjük, hogy a 2017-es év a KTH informatikai ellátóközpontjának működésében is változást hoz. A jelek szerint sokkal biztonságosabb, gördülékenyebb rendszert élvezhetnek a Műegyetem hallgatói az elkövetkezendő években.

Illusztráció: Dobó Diána

Robbantások a BME-n

Legyen a fizika mindenkié

Április 22-én – egyébként a Föld napján – rendezték meg A fizika mindenkié nevet viselő programsorozatot. Országszerte az egyetemvárosok mellett kisebb településeken is több mint 50 helyszínen tartottak előadásokat és kísérleti bemutatókat.

Fotók: Fejes Bence

VARGA ÁGNES

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat a Műegyetem épületébe is elhozta programjait. Az érdeklődők délelőtti fél tíztől gyűltek össze a Központi épület AudMax termébe, ahol egy rövidebb megnyitó után azonnal kezdődtek az előadások. Először Piláth Károly, az ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium oktatója beszélt az infrafényről és az ultrahangról. Kicsit meglepő talán, de az előadás során egy unikumos üveg is az asztalra került, ám csak azt bemutatva, hogy infravörös fényben teljesen átlátszó. Ezután Aszódi Attila többek között beszélt az atomenergiáról és a 3+ generációs atomerőművi blokkokról, Paks II-ről.

Közben az aulában folyamatosan zajlottak a látványos kísérleti bemutatók. A program mindenkinek szólt, de a nézőközönség jelentős hányadát kiskolások tették ki. Rettentő érdekes volt figyelemmel kísérni a tipikus „Ezt soha ne próbáld ki otthon!” jellegű bemutatókat, például azt, hogy egy CD lemezt mikróban melegítenek. Az egyik asztal-

nál arra kérték az ott lévőket, hogy fogják meg egy Van de Graaf-generátor fémgömbjét, aminek következtében égnek meredt hajjal szórakoztak azon, hogy a fizika milyen mókás tud lenni. Egy másik standnál szőlőszemeket fagyasztottak le folyékony nitrogénnel, és vertek szét kalapáccsal. A merészebbek azt is bevállalták, hogy a kézfejükre öntsenek egy kis folyékony nitrogént.

A nap folyamán a főbejáratnál parkolt a Sokszínű Fizika Busz, amely szintén érdekes bemutatókkal és interaktív kiállítással várta az embereket.

Az előadások délután is folytatódtak a Tungsram Schröder Zrt. fotópályázatának díjátadása és egy rövidebb szünet után. Tóth Pál, a Fizibusz előadója kezdte kísérletező bemutatókkal bevonva a közönséget is, majd Csabai István, az ELTE Komplex Rendszerek Fizikája Tanszék oktatója mutatta be a Táguló Világegyetem - táguló tudomány címet kapott prezentációját. A nap zárásaként újra meglepő dolgok kerültek a katedrára. Härtlein Károly szintén kísérletező előadása során többek között jókora tűztornádó örvénylett az asztal tetején. Emellett láthattuk,

hogyan lehet kidurrintani egy fekete lufit, ami egy másik, áttetsző lufi belsejében van, anélkül, hogy a külsőnek baja esne, vagy hogyan lehet eltépni szabad kézzel egy vastag madzagot. Mindezeket a fizika segítségével.

Nézőpont

CSIZMADIA ESZTER

Gránitszemüveg

A múlt kísértetei figyelnek minket. Nap mint nap követnek szürke tekintetükkel, ahogy végigjárjuk az egyetemi épületek között kigyózó, unalomig ismert utakat. Kőszoborrá dermedve merednek ránk fehér talpazataikról egyetemünk hajdani oktatói, akik valamikor ugyanazt az aszfaltot koptatták, mint a mi fürge és eleven lábaink.

Bár a legtöbben észre sem vesszük a kértelen pillantásokat, egyesek nyilvánvalóan nem szívlelik őket. Néhány hete ugyanis Pattantyús-Ábrahám Géza egykori gépészmérnök szobrát valaki orvul megfosztotta szemüvegétől. Hogy ki, s miért művelte ezt szegény tanár úrral, arról csak találgatni lehet. Talán részeges vandálok surrantak be a rózsakertbe, akik még alkoholfájdalmakban úszva is csak annyi bátorságot tudtak összeszedni,

hogy a leggyengébbet bántsák, hiszen ki lehetne védtelenebb egy szellemnél? Esetleg egy, a professzor által írt tankönyvek tudásanyagát elsajátítani képtelen s emiatt frusztrált hallgató akart kicsinyes bosszút állni azon, ami még megmaradt e legendás elméből?

Pattantyús-Ábrahám Gézát Magyarország máig legnevesebb mérnökpedagógusának tartják, akadémikus volt, aki Kossuth-díjat is kapott. Vajon tudta ezt, aki megrongálta

a szobrot? És ha tudta, vajon érdekelte volna? Visszatartotta volna, ha megismeri a megkövült arc mögött rejlő sorsot, vagy teljesen mindegy volt neki, hogy kinek, minek az emlékéét sérti meg indulatból vagy szórakozásból? Vajon azóta magába szállt, és lehajtott fejjel siet el az immár ködös tekintet előtt, vagy gúnyos vigyorral nyugtázza a mozdulatlan száját, ami nem tudott segítségért kiáltani? És vajon érzi már a hátán a többi szobor s a Műegyetem összes kísértetének vádló pillantását? Mert a szellemek bizony köztünk járnak, belengik az ódon falakat, előúsznak az eldugott termék ajtóinak mögöl, meglapulnak a könyvek lapjai között. Több mint kétszáz év oktatói és hallgatói tették azzá a Műegyetemet, ami, s az intézmény hűen őrzi emléküket. A múlt árnyait megbolygatni veszélyes, hiszen egy röpke pillanat alatt tovarebbernek, és soha többé nem látjuk őket. Aki nem tiszteli a múltat, annak nincs jövője, az ő szellemét tovafújja a szél, nem önti márványba, s nem vési ki gránitból az utókor.

Gyere játszani!

Megnyílt a Társas

ISTVÁN ADRIENN

Április 24-én – hétfő délután – a K épület 2. emeleti büféjében egy kvíz délután keretein belül megnyitották a BME új Társas büféjét, mely új arculatot és berendezést is kapott. Az esemény elején Jean Grunenwald – a Nestlé Hungaria Kft. ügyvezető igazgatója – pár szóban üdvözölte a hallgatóság megjelent tagjait, majd Orbán Balázs a MŰHASZ Kft. nevében köszöntötte a résztvevőket és hivatalosan is „átkeresztelte” a K2-es büfét Társassá, és elmondta, hogy a büfé új arculatának célja a közösség teremtése és a kapcsolódás biztosítása a hallgatók számára. A délután folyamán két barista készítette a kávékülönlegességeket, a házigazda pedig Jabin Péter volt.

A kvíz játékon különböző karok hallgatóiból és oktatóiból álló csapatok küzdöttek egymással, a kvízmester Bartha Álmos volt a QuizNight-tól. A játék papír és online alapon is működött, összesen 50 kérdésre válaszoltak a résztvevők, úgy mint: találkozhattak-e a Tini Nindzsa Teknőcök neveit adó művészek, mit mér a doloriméter, melyik ország felé mutatnak az iránytűk, stb. Ezen kívül voltak képrejtvények, fejtörők és feleletválasztós kérdések is. Végül a GPK csapataé lett a győzelem.

Mátyus Anna –a Nescafé márkamenedzsere – kérdésünkre elmondta, hogy ez a cég első ilyen kezdeményezése hazánkban, hasonló arculatot legközelebb Szöulban és Japánban találhatunk. Hozzátette, hogy a megújult büfénket egy „hosszútávú befektetés és együttműködés kiindulópontjának, bölcsőjének” szánják. A Nescafé munkatársait láthatuk már az Állásbörzén is, illetve a jövőben különböző táborok támogatását is tervezzik.

Fotók: Marton András

20 ÉVE MAGYARORSZÁGON
ÉVE A VILÁG ÉLVONALÁBAN

KÖZEL

EGYMÁSHOZ

WWW.FORNETTICLUB.COM

ÚJDONSÁGOK | AKCIÓK | MEGLEPETÉSEK

CSATLAKOZZ TE IS KÖZÖSSÉGÜNKHÖZ!

Pályázatok

Egyetemi BME Ösztöndíj

Az ösztöndíj iránt érdeklődő hallgatóknak április 15-ig volt lehetőségük jelentkezni az ösztöndíjra. Ebben a félévben 46-an nyújtottak be pályázatot, mely az utóbbi éveket tekintve átlagos számnak mondható: 2014 tavaszán 44-en, ősszel 39-en, 2015 tavaszán 20-an adták be pályázataikat, 2015 őszén pedig rekord mennyiségű dokumentumot

kellett az EHK képviselőinek elbírálnia – 69 beérkezett pályamunkát néztek át. 2016 tavaszán 19, őszén pedig 59 jelentkezést értékelték.

A pályázók április 28-ig személyesen is bemutatták munkájukat, majd május 5-től számíthatnak előzetes eredményre, május 12-től pedig a véglegesre.

Jó tanuló, jó sportoló

Mint minden évben, így idén tavasszal is lehetett pályázni a BME Jó tanuló, jó sportoló ösztöndíjára. A pályázás alapfeltétele a legalább 3,00 ösztöndíjindex illetve kiemelkedő sportteljesítmény valamely sportágban. A pályázatok értékelése során a jelöltek pontot kaphattak a 2016-ban elért olimpiai és világbajnoki helyezésekért, korosztályos VB, EB vagy Európa Kupán elért eredményekért, a MEFOB, NBI/B korosztályos országos bajnokságon

szerzett helyezésekért valamint Európa-bajnokságon, Universiade-n, Világkupán (egyéb világbajnokságon), Magyar bajnokságon, nemzetközi versenyen továbbá Universitas-on, Magyar Kupán, Diákolimpián, országos és regionális versenyeken elért helyezésekért. Az ösztöndíj nevéhez hűen a jobb tanulmányi eredményt több ponttal jutalmazták a bírálók. Idén 55 jó tanuló, jó sportoló nyerte el az ösztöndíjat, gratulálunk nekik.

Nyertes hallgatók:	Sportágak:
Balatoni Bence	Birkózás
Balogh Réka	Vívás
Bán Balázs József	Röplabda
Barna Zsombor Bence	Kispályás futball
Bata Natali	Úszás
Bihary Gergely Sándor	Vitorlázás
Blatt Kristóf	Kajak-kenu
Büki Dávid	Biatlon
Deák Tamás	Úszás
Dóka Tamás Sándor	Úszás
Fábián Gábor	Judo
Farkas Tamás	Falmászás
Fatér Zoltán	Atlétika
Gergely László	Birkózás
Gróger Mátyás	Quadrathlon
Halmi Balázs	Atlétika
Heitz Ferenc Dániel	Úszás
Horváth Hanna Zsófia	Triatlon
Horváth Zsóka	Tollaslabda
Iklódi Eszter	Triatlon
Iklódi Zsolt	Triatlon
Izsó András Zsolt	Sportlövészet
Kalocsai Vera	Curling
Kemény Alexandra	Úszás
Kéri Tamás	Atlétika
Kis Vencel	Versenytánc
Koch Domonkos	Atlétika
Kocsis Ákos Gábor	Vitorlázás
Kovács Bertalan	Tájékoztatósi futás
Kovács Márk	Kézilabda
Kovács Miklós Márton	Vívás

Kriszt Botond András	Atlétika
Lakatos Levente	Tollaslabda
László Noel	Labdarúgás
Lengyel Ádám	Tájékoztatósi futás
Molnár Enikő	Triatlon
Nyeste Nándor Árpád	Úszás
Pálovics Bálint	Vívás
Panka Dorottya	Versenytánc
Paufler Norbert Ákos	Kajak-kenu
Pénzes Borbála Zsuzsanna	Vívás
Polivka Dóra	Evezés
Rési Tamás	Floorball
Rési Zoltán	Floorball
Rosta Szabolcs	Futsal
Szabó Adrienn	Atlétika
Szabó Edina	Vívás
Szabó Kristóf	Ökölvívás
Szántó András	Kosárlabda
Szép Márton	Vívás
Szilvássy Nóra	Kajak-kenu
Tomin Márton	Birkózás
Tóth Adrián	Tájékoztatósi futás
Weiler Virág	Atlétika
Záhonyi Petra	Vívás

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

www.ehk.bme.hu

Felmérést készített az EHK

Hogyan használják a hallgatók a Campust?

Fotó: Fejes Bence

Környezetpszichológia – megoldás a campus térhasználatának kutatására és fejlesztésére. A térhasználat ugyanis nemcsak fizikai térváltoztatással és -használattal van összefüggésben, hanem pszichológiai jellemzőket is magában hordoz, hiszen a tér mindannyiunk által „élhető.”

FODOR CSILLA

Hasonlóképpen vizsgálta a BME Campusát az Egyetemi Hallgatói Képviselőlet (EHK) is kérdőíves módszerrel. A kérdőív a hallgatók szokásaira kérdezett rá az egyetem külső és belső terének használata során: milyen gyakran használják a BME kertjét, udvarát, ilyenkor milyen tevékenységet végeznek, illetve ezeket inkább egyedül vagy társaságban végzik-e el. Felmérték továbbá, hogy a hallgatóságnak mi az eszközigénye – szükség van-e Wi-Fi hálózatra az udvaron, áramforrásra és egyéb bútortárra. A kérdések megismétlődnek az épületek belső használatára vonatkozólag is. A kérdőívet 282 hallgató töltötte ki, akiknek több mint kétharmada gyakran használja a BME udvarát és épületeit. A kérdőívből az is kiderült, hogy a hallgatók 92%-a az udvart leginkább áthaladásra használja egyik órától a másikra, ám ezzel átfedésben 57%-uk szívesen ki is ül a barátaival egy kis pihenésre. Emellett gyakran tanulni vagy akár aludni is kiülnek a fűre, és fiatal egyetemistaként érthető, hogy a kitöltők 60%-a miért a társaságban történő használatot jelölte meg. A hallgatók többségének szüksége van Wi-Fi-re, és mind a padokat, mind az asztalokat, napozóágyakat és hintá-

kat egyaránt igénylik. A megjegyzések közt gyakran említik a komfortos, ergonomikus utcabútorok hiányát, a laptopozásra szolgáló asztalokat, a kellemes időtöltésre alkalmas padokat, játékokat s legfőképp az olyan bútorok kialakítását, ami közösségépítő erejű, egyszerre nagyobb társaságot is elbír. A belső területek ennél sokkal kevesebb interakcióra invitálják a hallgatóságot, ezeket a helyeket étkezésre és tanulásra találják alkalmasnak, a szabadidős tevékenység és a csendespihenő funkcióként az utolsók közt kullog. Ezekhez hiányolják a kanapékat, babzsákokat, az asztalokat, az olyan területeket és berendezéseket, amik elősegítik a funkciók kihasználását. Az eredményekből látszik, hogy a hallgatóság szeretné egy olyan Campus kialakítását, ami valóban formálja egyetemista identitásukat – hiszen minden diák egy kissé lazább, közösségibb, ám tanulásra alkalmas helyként képzei el az egyetemet, ahol az órák közötti hosszú szabadidőket is eltölthetik. Kutatások szerint az egyetemválasztásnál is befolyásolja a döntést a Campus vizuális identi-

”

... mind az asztalokat, napozóágyakat és hintákat egyaránt igénylik.

tása, hiszen fontos, hogy ez támogassa a fiatal felnőttet abban, hogy megbirkózzon az új környezet által elé állított kihívásokkal.

A BME ezeket a funkciókat igyekszik továbbfejlesztési programjával, hiszen többek között ez is fontos része az egyetemi létérzésnek. A hallgatóbarát környezet pedig ösztönzi a tanulást, és megkönnyíti a Műegyetem nehéz zh- és vizsgaidőszakait. Pekár Zoltántól, a projekttel jelenleg foglalkozó EHK képviselőtől megtudtuk, hogy a következő lépés egy ennek megfelelő felújítási terv lesz.

Tanulni a kötelezőn felül

A kulcs a motiváció

Mesterségem címere

Cikksorozatunkban a közelmúltban diplomázott műegyetemistákat faggatunk arról, hogy mit vittek magukkal a BME-ről a munka világába.

Vass Panna
biomérnökként
végzett, jelenleg
bioinformatikusként
újgenerációs
szekvenálási
módszerekkel
foglalkozik.

FAZEKAS ÁRNIKA

Mivel foglalkozol a munkahelyeden, és mennyire tudod kamatoztatni a BME-n tanultakat a munkád során?

Mikor elkezdtem a szakon tanulni, csak halvány sejtéseim voltak, hogy mivel is fogok foglalkozni. Inkább úgy képzeltem el, hogy majd kutató leszek például egy nagy gyógyszercégnél, és új dolgokat fogunk felfedezni. Van ilyen oldala is a szakmának, de azt hiszem, hogy elég távol voltak az akkori elképzeléseim a valóságtól. Az MSc első éve után megpályáztam egy ösztöndíjat, aminek a célja a szakmai fejlődés elősegítése, ezzel egy évet az Egyesült Államokban töltöttem, és egy cégnél dolgoztam. Mivel az ott töltött idő alatt összegyűlt elegendő téma a

diplomamunka írásához, ezért miután visszajöttem, a maradék egy egyetemi év alatt a felszabaduló időben már munkát tudtam vállalni, ekkor helyezkedtem el az Omixon Biocomputing Kft.-nél. Jelenleg bioinformatikusként dolgozom, a munkahelyemet az interneten találtam. Keresgéltem, hogy milyen biológiával foglalkozó cégek működnek itthon, ez azért tetszett meg, mert itt újgenerációs szekvenálási módszerekkel dolgoznak, a transzplantációra váró betegek genotipizálását végzik ezekkel az eljárásokkal. Én ennek az adatelemzési részén dolgozom, mivel ezek a technológiák nagy mennyiségű adatot generálnak, mindenféle bioinformatikai varázslások szükségesegek, hogy egyértelmű eredményt kapjunk. Ez a téma már a külföldi munkám ideje alatt is érdekelt.

Az MSc alatt tanult tantárgyak közül a bioinformatikával foglalkozók bizonyultak leginkább hasznosnak a jelenlegi munkám során. Az amerikai ösztöndíjam alatt laborban dolgoztam, ebben pedig a molekuláris biológia jelentett segítséget, amit pont a megelőző félévben hallgattam. Viszont manapság csak az alapokat visszük az egyetemről, minden mást a munkahelyen szedünk fel.

Nyújtott az egyetem számodra valamilyen pluszt az oktatási tevékenységen túl? Visszagondolva milyen lehetőségeket aknázhattál volna ki jobban?

A BSc kutatásomból TDK-ztam, és ebből írtam később a szakdolgozatomat is. Szerintem ezt mindenkinek fontos lenne kipróbálni,

mivel ez visz a legközelebb ahhoz, hogy később jól boldoguljunk bármilyen munkahelyen. Az órák, amikre járunk, csak elméleti tudást adnak, az ilyen kutatómunka során derül ki, hogy abból mit tudunk használni. A gondolkodásmódot és kutatómódszertant nem igazán tanulhatjuk meg az órákon. Ezen kívül megmaradtak a kutatócsoportból a kapcsolataim, ők sok mindenben segítettek. Nyelvet sajnos nem tanultam, arra nem jutott időm.

Milyen kihívásokkal szembesültél az egyetem biztonságát jelentő feladatok közül kilépve?

A munkahelyemen egy olyan pozícióban kezdtem el dolgozni, amivel kapcsolatban nem volt semmilyen tapasztalatom, leszámítva azt a kis bioinformatikát, amit az egyetemen és magamtól tanultam. Ehhez mérten a mélyvízbe dobtak, úgyhogy az első egy-két hónap nehéz volt, ameddig magamra nem szedtem a szükséges tudást. A másik, amivel szembesültem, hogy egy cég felépítése és a viszonyok mások, mint például egy egyetemi kutatócsoport esetében, ehhez alkalmazkodni kell.

Mit tanácsolnál a diploma előtt álló hallgatóknak?

Azt javaslom, hogy kutassanak, csináljanak plusz dolgokat, tanuljanak a kötelezőn felül is. Az egy nagyon jó alap, amit az egyetemen kapunk, de több is kell. Nekem a munkakeresésben az nyújtotta a legtöbb segítséget, hogy már volt tapasztalatom kutatás és céges munka területén is. Ezen kívül

Név	Vass Panna
Kar	VBK
Szak	Biomérnök MSc
Végzés ideje	2017. január
Munkába állás ideje	2016. február
Munkahely	Omixon Biocomputing Kft.
Pozíció	Bioinformatikus

Fotó: Fejes Bence

nagyon fontos a megfelelő hozzáállás is: engem valószínűleg azért vettek fel a jelenlegi munkahelyemre, mert látták, hogy motivált

vagyok, és magamtól is elkezdtem tanulni, szívesen elvállalok feladatokat anélkül, hogy külön megkeresnének.

Nézőpont

RÓZSÁS ÉVA

Egyetem után az élet

Az egyetem alatt sokan otthonról járnak be, de még többen kerülnek kollégiumba vagy albérletbe (vidékiek és budapestiek egyaránt). A diploma megszerzésével azonban mindenkiből előtör az új otthon teremtésének vágya vagy kényszere, a független lét, a szülőktől való elszakadás gondolata. Sajnos 2017-ben ez nem olyan egyszerű.

Albérletbe költözni menő dolog. Az embernek saját konyhája, növénye, állata van, és senki nem mondja meg, mikor mit csináljon. Ehhez persze hozzá jönnek a befizetendő bérleti díjak, számlák, közös költségek. Ez az összeg pedig alaposan felduzzadt az utóbbi évek során. Habár 2017

első hónapjaiban arról írtak, hogy a rohamos árnövekedés megállt, az albérletért kért összegek sokszor így is eléggé elszálltak. Nyilván attól is függ, hogy hova szeretnénk költözni, de Budapesten nem nagyon találunk olyan területet, ahol nagyobb hátszél nélkül, kezdő fizetésből, egyedül

is képesek lennénk lakást bérelni. A belváros felkapottabb negyedeiben és a garzonlakásokban az Airbnb „hotelszolgáltatásának” köszönhetően kerülnek borsos árakba a szállások, ami nem csoda, hiszen minden tulajdonos a nagyobb hasznot hozó réteget preferálja. Ha ezek nem

az egyetemisták és a fiatal pályakezdők, hanem a külföldi turisták, hát az ő rövidke itt-tartózkodásaikra rendezkednek be. A kevésbé népszerű kerületekben más tényezők srófolták fel a bérleti díjakat. A válság után visszasetett a lakásvásárlási kedv, egyre többen kerestek albérletet, ehhez a létszámhoz adódtak hozzá a munkalehetőségre vágyó felkötöző vidékiek, na meg az egyetemisták (akik addig is jelen voltak). A kereslet nőtt, a kínálat viszont egyre csökkent, így természetes, hogy növekedtek az árak. Most a belvárosban 40%-kal magasabban a bérleti díjak, mint a többi részen. Elég borzasztó, hogy az átlagárak még az utóbbi esetben is nagyjából 150 000 Ft körül alakulnak egy kétszobás albérletben, ami egy magyar átlagfizetésének

felel meg. Felmerülhet bennünk, hogy micsoda pazarlás évekig fizetni egy ilyen nagy összeget. Ha összeszámoljuk, mennyi megy el lakhatásunkra, már az egy kisebb vagyon. Gondolhatunk ekkor egy ingatlan megvásárlására, azonban ez sem járható út – legfeljebb elméletben –, hiszen az árak ezen a téren is az egekben vannak. Pályakezdőként pedig nem sokunknak adatik meg, hogy 10-20 milliós kezdőtőkével rendelkezünk, ráadásul egy újabb építésű lakás esetén még hitel felvétele is szükségessé válhat. Az egyetemről kiszabadulva tehát marad a közös lakásbérlet, jobb esetben összeszokott baráti társasággal, ami legalább a kóli hangulatából visszaidéz egy kicsit, amíg nem lépünk életünk egy következő szakaszába.

A cél jelöli ki az utat

Döntéshelyzet nyelvtanulás előtt

Hiába van piacképes diplománk, aktív nyelvtudás nélkül nehéz érvényesülni. A nyelvtanulás viszont időt és energiát igényel, ezért meg kell fontolni, hogy hogyan álljunk neki megkopott nyelvtudásunk felfrissítésének vagy egy új nyelv elsajátításnak. **Kiszely Zoltán** egyetemi docenssel, a BME Idegen Nyelvi Központ Nyelvvizsgaközpontjának vezetőjével beszélgettünk.

BÁRKOVICS GERGŐ

Számos online alkalmazás és autonóm tanulást segítő tananyag csábít arra, hogy önállóan vágjunk bele a nyelvtanulásba. Milyen úton érdemes elindulni?

Először is mindenkinek meg kell találnia azt a célt, amiért az adott nyelvre szüksége van, majd ahhoz kell igazítani a tanulási módszereket. Különösen ajánlott tanár segítségét kérni, ha konkrét céllal szeretnénk nyelvet tanulni. Ilyen lehet egy nyelvvizsgára történő felkészülés, de az általános és szaknyelvi órák keretében prezentációs technikák és kommuniká-

ciós stratégiák elsajátítására is lehetőséget kínál az Idegen Nyelvi Központ.

Ha csak ismerkedni szeretnének egy nyelvvel, de a mindennapi életben vagy a munkájuk során nincs rá szükségük, akkor azt javaslom, hogy a hobbijukhoz vagy egy számukra kedves témához kötődő nyelvi anyaggal foglalkozzanak. Nagyon sok mai fiatal remekül elsajátítja az angolt számítógépes játékokon vagy YouTube-videókon keresztül, de azáltal is, hogy chatpartnerrel beszélgetnek, és könyveket olvasnak.

Akik professzionális szinten szeretnének foglalkozni egy nyelvvel – mint a BME szakfordító- és tolmácsolásában résztvevők – nyilván másfajta stratégiához folyamodnak. Az ő esetükben a nyelvtani pontosság és a kiváló magyar nyelvtudás is alapvető készség.

„Középfok felett már a saját magad tanára vagy.” Ön szerint van igazságtartalma ennek a mondásnak, vagy inkább félrevezet?

Nincs feltétlenül szükségük tantermi keretekre azoknak, akik meglévő nyelvtudásukat szeretnék felfrissíteni. Teljesen önállóan is lehet tanulni attól függően, hogy mennyire ismeri az ember az adott nyelvet. Hozzáteszem, hogy a középfok nem számít nagyon magas szintű nyelvtudásnak. A Közös Európai Referenciakeretet figyelembe véve kitűnik, hogy elég markáns különbségek vannak a B2 és a C1 szint között. Ez a nyelvvizsgákon is visszaköszön, tehát középfok után még mindenképpen javasolnék nyelvtanári segítséget – szintfenntartó vagy felsőfokú kurzusainkat –, mert egyre nehezebb szövegeket kell olvasni, és nem csupán a gazdagabb szókincs, hanem a bonyolultabb nyelvi szerkezetek miatt is.

Fotó: Fejes Bence

Milyen érvek szólnak a csoportos nyelvtanulás mellett?

A saját példából kiindulva a csoportos nyelvtanulást mindig jobban szerettem, mint a magánoktatást. Sokkal érdekesebb, színesebb, és többféle feladatot lehet megoldani. A tanulók motiváltságából is lehet erőt meríteni – még tanárként is. Kétségtelen, hogy kevesebb idő jut egy diákra, de többféle pozitív impulzus éri a tanulni vágyókat, és ebből adódóan sokkal elszántabbak lehetnek.

Mi a véleménye a néhány nap után használható nyelvtudással kecsegtető csodamódszerekről?

Szeretnék olyan emberrel találkozni, akinél ezek a módszerek beváltak, de a környezetemben csak olyanokat ismerek, akik izzadságos munkával tettek szert magas szintű nyelvismeretre. Persze, vannak olyanok is, akik életük nagy részét idegen nyelvű környezetben élik le, és rájuk ragad a nyelv. A külföldön történő nyelvtanulásnál jobbat

nem ismerek, viszont ez esetben figyelni kell arra, hogy ne vegyük magunkat körül magyar anyanyelvűekkel. Ugyanakkor óva inteném attól is a fiatalokat, hogy fél vagy egy évnél tovább ne töltsék az időt, ha nem hiszik, hogy mindent tudnak. Sok diákkal találkoztam, akiknek javult ugyan a kiejtése, és megtanultak folyamatosan beszélni, de a nyelvtudásuk mégis hiányos volt. Ha külföldön vagyunk, akkor is kell egy kis tudatosság a nyelvhasználatban. Érdemes például este lejegyezni azokat az ismeretlen szavakat, amiket napközben hallottunk, és másnap már megpróbálni használni is. Ezáltal sokkal jobban rögzülnek a memóriánkban.

Egy idegen nyelv ismerete már sokszor kevésnek bizonyul a munkaerőpiacon. Célszerű több nyelvet is elsajátítani, akár egyszerűen is. Járható út a párhuzamos nyelvtanulás?

Manapság azt szokták mondani, hogy az angol nem nyelv, hanem

egy készség. Aki nem ismeri, az nem fog érvényesülni vagy jól fizető munkát kapni. Előbb-utóbb rosszul fizetőt sem, ezért is pártolom egyéb idegen nyelvek, különösen az újlatin nyelvek tanulását, amire az Idegen Nyelvi Központ is sok lehetőséget kínál. A spanyolt különösen jó tanulni például angol mellett vagy után, mert tapasztaltam szerint számos nyelvi hasonlóságot lehet felfedezni. Nem gondolom, hogy tartani kellene a párhuzamosan tanult nyelvek összekeverésétől. Hosszú távon ez egészen biztosan nem jelent problémát.

Az idegen nyelvet tanulóknak számos gátlás leküzdésére is fel kell készülniük. Hogyan lehet ezeket kezelni?

Ez a kérdés már a pszichológia határmezsgyéje. Önmagában stresszhelyzetet teremt, ha idegen nyelven kell megszólalnunk, nem beszélve arról, ha egy nyelvvizsgaszituációban vagyunk. Ez persze egyénfüggő, de a nyelvtanuláshoz egész biztosan kell egyfajta kockázatvállalás is. Ez azt jelenti, hogy belekezdünk olyan mondatokba, amiket még nem tudom, hogy hogyan fogok befejezni.

Bízom abban, hogy a nyelvoktatásban a hangsúlyt elsősorban nem a nyelvtani pontosságra, hanem arra fogják helyezni, hogy ténylegesen megvalósuljon a kommunikáció, vagyis, hogy a feladó által idegen nyelven megfogalmazott üzenet célba érjen. Továbbra is fontos a nyelvhelyesség, de nem annyira, mint 20-30 évvel ezelőtt, amikor nyelvtani fordító módszerekkel igyekeztek beletömní a tudást a diákok fejébe, ami további gátló tényezővel terheli meg a szabad beszédet.

Gyakorlással lehet ezt a problémát orvosolni. Bármilyen elavultnak is tűnik, hasznosnak tartom rövid kis szövegek megtanulását. A bennünk automatizálódó kész nyelvi szerkezeteket és bizonyos betanult mondatokat sokkal könnyebb előhívni és szükség szerint átalakítani, mint teljesen új mondatokat összerakni, ezért így azután gördülékenyebben tudunk kommunikálni.

Nézőpont

CSIZMADIA ESZTER

Profilképek tükrében

Az arctalanok mindent tudnak. Tudják, hogy melyik politikus hazudik, és melyik mond igazat, hogy melyik színészről plasztikáztatta az orrát, és hogy melyik focicsapat esélyes a világbajnoki címre. Valósággal szomjazzák a híreket, pletykákat és persze a vitát.

Az értelmes, objektív érvek ütköztetése ugyanis elengedhetetlen része az életüknek, nem csoda hát, hogy az összes létező online hírportálon az elsők között regisztrálták magukat, pláne ott, ahol kommentálni is lehet a cikkeket. Azóta ontják magukból

átgondolt, igényesen megírt véleményüket, amelyek rendre tárgyilagos, személyeskedéssé még véletlenül sem fajuló vitákat generálnak, illetve folytatnak.

Szerencsére az arctalanok nemcsak hogy mindent tudnak,

de még a logikájuk is kikezdehetetlen, így következtetések minden esetben helytállóak. Politikai és gazdasági témákban tökéletesen tájékozottak, és minden oldal véleményét meghallgatják, soha nem szajkózzák gondolkodás

nélkül az általuk preferált párt álláspontját. A monitor túloldaláról is kiszagolják a többi párt fizetett ügynökeit, akik a piszkos anyagiakért nem áttalják bemocskolni az igazság és a népakarat valódi képviselőit. Rendkívül gazdag élettapasztalatuk is mindenki más fölé emeli őket: haladó világnézetükben nyoma sincs előítéleteknek, abszurd összeesküvés-elméleteknek. Érzelmi intelligenciájuk szintén messze túlszárnyalja az átlagemberét, könnyedén beleképzelik magukat mások helyzetébe, és ennek fényében bírálják személyüket vagy cselekvéseiket. Vitapartnerüknek megadják a

tiszteletet, választékos szavakat mindig örömmel olvasni.

Bár a nevük alapján mást várnánk, az arctalanoknak nagyon is van arcuk. Sőt, egészen sokféle bőrbe bújhatnak. Akadnak köztük dolgozó emberek, nyugdíjasok, diákok, akiket nap mint nap látunk az utcán, az egyetemen vagy a munkahelyen. Ismerősök, szomszédok, barátok, akik egy fárasztó nap végén levetik kényelmetlenné vált bőruket, aztán szemellenző fel, ujjak a klaviatúrára: kezdődik a kommentháború.

Valójában az arctalanok leginkább saját maguk számára arctalanok, hiszen olyan régóta nem néztek már tükörbe.

A kormány fókuszában a magyar tenger

Épül, szépül a Balaton!

Egy tavaly decemberben született kormányhatározat értelmében 2020-ig összesen 365 milliárdos támogatást kap a Balatoni Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ). Ezzel megin-
dulhat a térség
eddig legnagyobb
volumenű fejlesztése, kulturális örökségének, természeti értékeinek valamint idegenforgalmi vonzerejének megőrzése érdekében.

TACSI KORNÉLIA

A magyar Riviéra, a nevéhez méltón, Budapest után hazánk második legkedveltebb üdülési célpontja. Ennek tükrében a 2005. évi Országos Területfejlesztési Konceptió kiemelt fejlesztési térségnek nyilvánította a régiót. Következésképpen központi feladat a tó turisztikai versenyképességének fenntarthatóságának megteremtése. Pontosán ilyen vezércsillagot követ a 2014-2020 időszakra megfogalmazott balatoni fejlesztési stratégia, melynek célkitűzései között szerepelnek a gazdaság, a közösségi közlekedés, a települések illetve a környezet állapotának javítása.

Az eredeti elgondolás szerint a Balatoni Kiemelt Üdülőkörzetbe 164 település tartozott, azonban a 2016 decemberében kiadott kormányrendelet értelmében ez a szám 179-re, majd Balatonakaratya önállósodásával 180-ra növekedett. Így idéntől többek között Veszprém, Eplény és Sümeg is részesülhet az ide áramló pályázati pénzekből, hiszen főleg turisztikai szempontból ezek a városok is szervesen kötődnek a térséghez.

Turizmus és minőség

A Balaton gazdaságának fellendítését az itt töltött vendégéjszák számának növelésével, illetve munkahelyteremtéssel képze-
li el a Balatoni Fejlesztési Tanács (BFT). Ehhez szükség van a szezon kitolására, a nagyobb tömegeket vonzó helyi rendezvények minőségének és mennyiségének emelésére valamint ezek kiváló marketingjére. A megnövekedett számú látogató kiszolgálására nem csak a szolgáltatói szféra megerősítésére, de a polcokra kerülő élelmiszerek utánpótlásának biztosítására is szükség van. A BFT víziója szerint a jövőben fokozódó piaci igényt az idegenforgalomból kevésbé profitáló, parttól távolabb eső települések mezőgazdasági tevékenységének korszerűsítése révén, a térség kistermelőinek friss áruival elégíthetik ki.

Ahhoz, hogy a régió mind a belföldi, mind a külföldi utazókörzések szemében csábítóbbá váljon, színvonalas vendéglátásra van szükség. Ennek szavatolására a BFT létre akar hozni egy egységes minőségbiztosítási rendszert, a Balaton védjegy családot. Többek között a szálláshelyek, éttermek, cukrászdák, a bor- és ökoturizmus szereplői pályázhatnak a minősítés elnyerésére.

A környék fejlődése szempontjából az alulról érkező kezdeményezések sem elhanyagolhatóak, hiszen szezonról-szezonra számos

újító ötlet lát napvilágot. Hogy csak egyet említsek, tavaly nyitotta meg kapuit az első kutyabarát strand Fonyódon, majd a sikerrel való tekintettel rövidesen Földvár-
on és Boglárán is bebocsátást nyertek a négylábúak. Valamint az aktív pihenésre vágyóknak kedvez a Balaton Bringakör ráncfelvarrása, melynek befejezése jövőre esedékes.

Közlekedés

Az üdülési szezonra leköltöző nyaralótulajdonosok megdupláz-
zák a tóparti lakosságot, a turisták pedig tovább duzzasztják az itt tartózkodó embertömeget. Az ingadozó igény kielégítéséhez rugalmas infrastruktúra szükséges. Továbbá olyan közösségi közlekedés kialakítása a cél, amely arra sarkallja az utazókat, hogy merjék akár autó nélkül meghódítani a magyar tenger partjait, ezzel csökkentve a környező települések levegő- és zajterhelését. Ezzel összhangban a rövidtávú célkitűzések listájára került az elektromos vasúti kör kiépítése, a közúti közlekedés zsúfoltságának mérséklése, komp- és hajófejlesztések valamint a déli part teljes vasútvonalának revitalizációja. Ez utóbbi a rövidülő menetidő-
kön keresztül is jól érezhetően már két éve tart. Emellett terve-
zik egy Budapest-Balaton közötti bicikliút kialakítását és a kiemelt hónapokban az éjszakai vasút-
közlekedés megszervezését is, bár ezek megvalósítása valószínűleg későbbi időszakra toódik.

Természet- és környezetvédelem

Szőlővel borított domboldalak és borospincék, tanúhegyek, Festetics Kastély, Tihanyi-félsziget, Hévíz. Ezek mind a Balaton-felvidéki kultúrtáj gyöngyszemei, együtt pedig esélyesek a világörökségi cím elnyerésére. Ebből kifolyólag kiemelten fontos a helyszínek felelős fenntartása és tudatos alakítása. A tavat körülölelő, agglomerációvá olvadó települések szennyvízkezelési problémáinak megoldása környezetvédelmi kérdés. Orvoslása már a korábbi években elkezdődött, és a rendelkezésre álló uniós keretnek köszönhetően tovább folytatódhat.

Ellenpólus?

A Közép-Európa legnagyobb tavában rejlő befektetési potenciál számos építkező kedvű vállalatot illetve magánembert csábít. A tervezett vagy kivitelezés alatt álló, örökpanorámás, part menti beruházások azonban tájsebként éktelenkedhetnek a magyar tenger víztükre felett. Nem példát-

Fotó: Dobó Diána

Egy kis történelem

A XVI. századra szinte teljesen elmozsarasodott Balaton vízszabályozásának és hajózhatóvá tételének igénye a XVIII. századra egyre sürgetőbb kérdéssé vált. Néhány környező földbirtokos, aki csupán 594 négyzetkilométernyi kihasználatlan termőföldet látott a tóban, annak lecsapolását és felszántását szorgalmazta. Szerencsére ez az elképzelés nem kapott támogatást. A mintegy száz évvel később realizálódó vízszintszabályozás és a déli partot érintő vasútépítési beruházások következtében a XIX. század végére a főleg gyógyfürdőkre épülő turizmus rohamos fejlődésnek indult.

lan az sem, hogy egy-egy eddig szabadstrandként ismert árnyas partszakaszra akár ötszáz és egymillió forint közötti négyzetméteráron kínált lakásokból álló lakópark kerül. Az ilyen kategó-

lázódnak, vagy a balatonfenyvesi kikötőkomplexumhoz hasonlóan már meg is valósultak. A nyerő ingatlanberuházások közel sem korlátozódnak kizárólag a vízközei területekre, hiszen az északi part lankás hegyoldalain lévő szőlőbirtokok is jó üzletnek bizonyulhatnak. A lugasok végére felhúzott tóra néző apartmanházak nagyságrendekkel megnövelik a parcella értékét. Félő azonban, hogy ez hosszú távon a bortermelés rovására mehet, holott az idénre ígért milliárdok egy hányadával éppen ennek felfutását kívánják elősegíteni.

Jövőkép

Amikor idén, jövőre vagy azután a zárthelyik és vizsgák mázsás terhét a fővárosban hagyva a műegyetemi diák törölközőt akaszt a nyakába, és sorstársaival leugrik a Balatonra fürdőzni, mivel találkozik? Gyorsabb és gördülékenyebb közlekedéssel. Tiszta vízzel és levegővel. Árnyas, füves tóparttal. Minőségi borokkal. Hekkel és lángossal. Tradíciókkal. Szeretettel. A Balatonnal.

„...a zárthelyik és vizsgák mázsás terhét a fővárosban hagyva a műegyetemi diák törölközőt akaszt a nyakába, és sorstársaival leugrik a Balatonra fürdőzni, mivel találkozik?

riájú ingatlanokban érdekelt közönség kiszolgálására új vagy kibővített kikötők tervei körvona-

Fotó: Nemcsics Botond

Hol férnek el a profik és az amatőrök?

Uszodai körkép

Mostanság sokat hallani a főváros uszodáiról, ugyanis a vizes világbajnokság szervezése kapcsán felmerülő építkezések és a sportolók sűrűsödő edzései miatt egyre kevesebb az elérhető vízfelület Budapesten. Pedig a vizes sportok meglehetősen népszerűek továbbra is. A közeledő nagyszabású sporteseményt még az úszóiskolások is megszenvedik, de talán a legnagyobb vesztesei a felújításoknak az egyszerű hobbiból sportolni és kikapcsolódni vágyók.

KISS ADRIENN

Budapest, a vízi paradicsom – vagy mégsem?

Egy hosszú, egyetemen eltöltött nap után jólesik merülni egyet a vízben, és úgy gondolnánk, ezt nem is nehéz megtenni Budapesten, hiszen sok-sok uszoda várja az érdeklődőket, nem is beszélve a világon egyedülálló gyógyfürdőinkről. Aki viszont egy kiadós mozgásra vágyik a vízben, annak mostanában nincs egyszerű dolga, mert a legnépszerűbb uszodák átmeneti bezárása miatt a külvárosban találhatóaknak is megnőtt a forgalma, így ritkaságszámba megy, hogy kényelmesen tempózhassunk egy átlagos hétköznapi délután a medencében.

Irány csobbanni!

Egy kis térképes keresgélexszel azonnal húsz találat ugrik fel. Ez a szám a ténylegesen nyitva tartó uszodákat tekintve nem teljesen igaz, de alapos utánajárással talán így is megtalálhatjuk az

ízlésünknek megfelelő helyszínt. A nagy népszerűségnek örvendő Császár-Komjádi Sportuszoda az Úszó-, Vízilabda-, Múgró, Múúszó és Nyíltvízi Világbajnokság sikeres lebonyolítása érdekében végzett felújítási munkák miatt

9350 Ft-ba került, míg a Lukácsban már sokkal mélyebben a zsebünkbe kell nyúlnunk, ha vízi sportolásra vágyunk. Hétköznapi a legolcsóbb jegy is kétezer forint, de ezért cserébe többféle termálvizes medencét is használhatunk.

Fotók: Zolnai László

március 1-től teljes körűen zárva tart. A Komjádinak göröngyös, szerencsétlen évek vannak a háta mögött: a történet azzal kezdődött, hogy 2014-ben, egy márciusi nagy viharban a szél megbontotta a tetejét, pontosabban a félkörív dongáját körülbelül öt négyzetméteren, és tűzoltóknak kellett leszedniük a meglazult, veszélyessé vált fémlemezeket. 2015 júniusában jött a következő probléma: használhatatlanná vált az uszoda tetejének nyitását, zárását működtető gépezet, ettől aztán elviselhetlenné vált a klórgőzös levegő, több kisgyerek rosszul lett. A rekonstrukció a gépészeti felújítással kezdődött, de a munkálatok nem fejeződtek be az ígért időpontig, és a helyzet akkor nem sokkal javult. A vizes világbajnokság kapcsán a nagyobb volumenű felújítás közel 3,5 milliárd forintból történik meg. Kemény Dénes, a Magyar Vízilabda Szövetség elnöke is úgy nyilatkozott, hogy már nagyon ráfér a felújítás a létesítményre, mert sok sportoló edz ott, versenyeket is gyakran bonyolítanak le, és az összefirkált csempék, a málló falak nem nyújtanak vonzó látványt.

A fentebb említett okokra hivatkozva a Komjádi kiesett így hívás opció után kell nézni, és ennek megfelelően a Szent Lukács Gyógyfürdő és Uszoda. A Komjádiiban a 10 alkalmas ifjúsági bérlet csak

átmenetileg bezárt Tüske Uszoda volt, de az árak viszonylag baráti-nak mondhatóak. A honlapjukon tájékozódhatunk a sávok foglaltságáról az egyes időintervallumokban, így talán könnyebb kifogni olyan időszakokat, amikor nincs tömeg a medencében.

Ott van még a Nyéki Imre Uszoda is, bár ez némileg távolabb esik, mert egészen Albertfalváiig kell utaznunk. A tíz alkalmas diákbérlet itt 11000 Ft-ba kerül strand-szezonon kívül, újbudai lakcímkártyával pedig még olcsóbb ezer forinttal.

A Vituki Sport és Szabadidőközpont is jó opció lehet a Ferencvárosban élő fiataloknak. Nem csak úszni mehetünk ebbe a létesítménybe, hanem például vízilabdázni, szaunázni, focizni, teniszezni, vagy egy masszázson is részt vehetünk. Diákjegyet 1300 Ft-ért válthatunk, de kifejezetten diákbérlet nincs a kínálatban. Az úszók részére négysávos, 25 méteres, átlag 1,8 m mély termálvizes medence áll rendelkezésre minden nap reggel 6 órától este 8 óráig.

A Kispesti Uszoda az egyik legszínesebb kínálatot biztosító létesítmény a X. kerület lakói számára.

Baráti árak jellemzik, ugyanis diákjegyet 1000 Ft-ért lehet vásárolni, a féléves ifjúsági bérlet ára pedig csupán 34 ezer forint. Számtalan kedvező konstrukció van még a bérleteket tekintve különböző időtartamokra vonatkozóan, így nem nehéz megtalálni az igényeinknek legjobban megfelelőt. A Budapest északi részén élőket nem csak a Császár-Komjádi Uszoda bezárása, hanem a margitszigeti Hajós Alfréd uszoda átmeneti kiesése is érintheti. A Nemzeti Sportközpont az Épkar Zrt.-t bízta meg a Hajós Alfréd Nemzeti Sportuszoda és a Széchy Tamás Uszoda vizes vb-re szükséges, együttes felújításával, melynek szükségességéről tavaly márciusban született kormányhatározat. A kivitelezés költsége 1,68 milliárd forint. A felújítás az uszodateret, a földszinti technológiai helyiségeket, a lapostetőket valamint a külső területeket is érinti. A Széchy Tamás Uszoda 50 m-es medencéje a lakosság számára korlátozottan használható marad hétköznapiokon fél nyolc és három óra között, ami szinte teljesen ellehetetleníti az egyetemisták sportolását és a legtöbb dolgozó emberét is, tehát sokat nem javít a fennálló állapotokon.

A Hajós látogatóinak a fél évig tartó kiesés miatt érdemes lehet a BVSC uszodába átmenni, amely 1900 négyzetméteres vízfelületével a főváros legnagyobb fedett uszodája, és hetente több mint kétezer gyermek úszásoktatását bonyolítják le itt. E tény ellenére juthat hely a sportolni vágyó egyetemistáknak is, de ebben az esetben fokozottan igaz, hogy érdemes tájékozódni a sávok foglaltságáról, a legnépszerűbb időszakokról. Diákjegyet 23 éves korig válthatunk 1250 Ft-os áron. A tíz alkalmas bérlet ára 11500 Ft, ezt 90 napon belül kell felhasználni. Az árak a szaunahasználatot is tartalmazzák.

Water. Wonder. Welcome

Február huszonegyedikén jelentették be a vizes világbajnokság szervezői, hogy a szerződésben vállalt március végi határidő előtt elkészült a nyári vizes világbajnokság központi létesítménye, a Duna Aréna.

A világvérseny idejére a befogadóképessége 15 ezer fő, de ennek nagy részét a 2-szer 4500 férőhelyes mobilletátók adják, amelyeket a későbbiekben elbontanak. A létesítmény jelképes kulcsát Tarlós István főpolgármester és Fürjes Balázs közösen nyújtotta át a háromszoros olimpiai bajnok Hosszú Katinkának, aki válogatott társaival és az általa vezetett úszóiskolával együtt birtokba is vette a intézményt. A teljes projekt költsége 43,3 milliárdba került, ami 12,3 milliárddal több a tervezettnél.

A vb-t július 14. és 30. között rendezik Budapesten és Balatonfüreden. A kérdés az, mikorra várható, hogy az uszodák körül minden rendeződjön.

Változások úton-útfélen

Eljött az intelligens útburkolatok ideje

Két közlekedésünkkel kapcsolatos újdonságnak hála minden eddiginél aktuálisabb a tanács: nézz a lábad elé! Míg nyugaton hamarosan egy speciális kiképzésű aszfalt húzza a talp- és kerékalávalót, addig egy innovatív ötletnek köszönhetően talán nem is olyan sokára okos térköveken koptathatjuk a cipőnket.

LÁSZLÓ GÁBOR

Talpuk alatt füttyül az út

Amikor egy gépkocsi és az alatta futó aszfaltréteg kapcsolatából létrejövő hangokról van szó, legtöbbünknek nem a zene jut eszébe, elvégre aligha lehet muzikálisan értékelni a féltengely vagy más alkatrészek sírását egy-egy kátyúval való találkozás után. Arról, hogy ez másképp legyen, a Republic zenekar óta jól ismert 67-es út új burkolata gondoskodik majd. A legelső

muzsikáló autótutat Dániában építették 1995-ben, de Amerikában és Japánban is található belőle. Európán belül legalább Franciaországig kell menni, ha

és Somogybabod település között a gyorsúttal párhuzamosan új összekötő út, illetve ezzel egyidejűleg a lassújármű és kerékpáros forgalom számára burkolt

képezik lényegében a kottát, a kocsigumija a gitárhúrja, az autók karosszériája pedig adja magát a hangszert. A formabontó szakasz a tervek szerint 2019-re készül el.

Fotó: Dobó Diána

valaki aszfalt-muzsikát óhajt hallgatni. Magyarországon Kaposvárnál építik meg az első dalos kedvű országutat. Az út a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium megbízásából 60 milliárd forintból, európai uniós és magyar források felhasználásával újul meg, az összeg azonban szerencsére nem csupán a nem mindennapi akusztikai élményt tartalmazza. A felújítás során tizenkét csomópont, Mernyeszentmiklós

szervízút épül meg. A speciális technológiájú akusztikus vagy zenélő aszfalt dallamot bocsát ki, amikor az autós ráhajt az adott szakaszra. A kivitelezés során ugyanolyan aszfaltot terítenek le, mint bárhol máshol, azonban a felületet egy gyémántvágóval bemetszik keresztirányban. A hang magassága a barázdák mélységétől, illetve az egymáshoz viszonyított távolságától függ. Az aszfaltba vésett mélyedések

A fejlesztést követően gyorsforgalmi úton lehet majd közlekedni Kaposvártól az M7-es autópályáig.

Amiről a térkő mesél

A Platio nevű energiatermelő térburkolatot 2015-ben fejlesztette ki három hajdúsági fiatalember, Ilyés Miklós tájépítész, Cseh József vegyész valamint Sziszák Imre gépészmérnök. A lényege, hogy olyan járófelületet gyárta-

nak többek között újrahasznosított műanyagból, ami elektromos áramot termel. Az ötlet úgy működik, mint a napelem, miközben emberek sétálnak, és autók közlekednek rajta. A vékony műanyag réteg ellenére akár egy több tonnás járművet is elbírhathat a burkolat. A borítás jelenlegi változata döntően napfényből nyeri az energiát. A feltalálók számításai szerint tizenkét négyzetméternyivel már ellátható egy kisebb családi ház áramszükséglete. Másrészt a beépített elektromos lapokkal adatot gyűjt és tárol a rendszer. Ennek köszönhetően érzékeli, ha rálépnek, így kisebb forgalom esetén, például az éjjeli órákban csökkenthetné a környék utcalámpáinak fényerejét. Ugyancsak erre a szenzorra számítanak a sétálókat veszélyhelyzetre figyelmeztető vagy közlekedési információkkal ellátó fényjelzések tervezése során. Szándékaik szerint a kábelek egy része a panelek alatt futna, illetve könnyedén fűthetővé tehető az elemek megelőzve a téli jegesedést. Reményeik szerint egy idő után alkalmas lesz arra is, hogy információkat továbbítson a rajta járóknak, mondjuk arról, hogy mennyit késik a busz, és hogyan lehet más útvonalon, gyorsabban hazajutni. Az ötletgazdák a január 25-én a Design Terminál által szervezett Demo Day-en megkapták a „Biggest Leap”, azaz „Legnagyobb Előrelépés” nevű különdíjat. Az energiatermelő találmányt Magyarországon kívül már Spanyolországban, Svédországban és Franciaországban is tesztelik.

XIV. Simonyi Konferencia

Önvezető autóval az 5G sztrádán

Simonyi Károly nemcsak fiát, a szoftverfejlesztő Charles Simonyit neveltette alaposan, hanem a XIV. Simonyi Konferencián közvetetten a mai egyetemisták-nak is megadta az esélyt, hogy szélessítsék látókörüket.

KUN ZSÓFIA

Az idei év április 13-a a VIK ünnepe volt. Az egyetemisták által szervezett éves szakmai nap ebben az esztendőben is sokakat vonzott be az I épület falai közé. Az érdeklődés természetesen nem csupán a véletlen vagy a jó marketing műve volt, a szakma krémje képviseltette magát előadóként a délutáni programsorozat keretein belül. Ahogy a beharangozó Neptunkörüzenet is hirdette, az esemény sztárvendége a NASA munkatársa, Kartik Sheth volt, aki a kutatásai nyomán a Kepler űrszonda segítségével felfedezett hét új exobolygóról beszélt. A TRAPPIST-1 nem egy új sajtómárkát fémjelez, hanem a rendszer közepontjában álló égitest elnevezése.

Bár ez első körös helyszíni kutatások már a múlt év tavaszán befejeződtek, a jövő tervei között szerepel, hogy folytatják a munkát. Még a végén az is kiderülhet, hogy nem vagyunk egyedül, és létezik élet a Földön kívül is. Az előadások döntő többségében három témával foglalkoztak behatóan. Csendes Balázs, Solt Illés és Szincsik Tamás a kiberbiztonság kérdéseit taglalták. A zsarolóvírusok és a biztonságos adatmegőrzés napjaink komoly veszélyforrásai nemcsak magánszemélyek, hanem cégek vagy állami szervek számára is. A védelmen túl jelentős szerepet kapott a számítástechnikai szóra-kozás fejlesztése. Tanos Áron és

Amrita Gangotra a mobiltelefonok evolúcióját vetítette előre, azon belül is 2020-ra jóslták az 5G hálózat kiépülését. Az önjáró robot, mely már képes szimulálni a környezetet, elhelyezni magát benne, és önállóan eljutni egy célpontra, hasonlatos a Bosch által fejlesztett vezetéstámogató rendszerekhez, ahonnan már csak egy lépés a magukat irányító gépjárművek világa, melyek „tanítása” és tesztelése előrehaladottabb, mint gondolnánk. Természetesen igazi csemegék is előfordultak a palettán. Zákány József, a Debreceni Egyetem hallgatója a saját projektjén keresztül mutatta be, hogyan hozható létre házi 3D nyomtató. Ez a tudás nem

csak kizárólag a technika és jövő fejlődése iránt érdeklődőket ragadhatta meg, és nem kizárt, hogy évtizedeken belül még az ennivalót is így állítjuk majd elő vagy éppen a komplett ruhatárunkat. A nyomtató azonban már most, napjainkban is óriási segítséget nyújthat építész vagy formatervező hallgatók számára.

Fotó: Zolnai László

Kipróbáltuk

Ninjutsu kreditért

Filmeken látva mind irigykedve tekintünk a pörgő-forgó rúgó-ütő harcosokra, akik ismerik testük minden porcikáját. A BME Sportközpont lehetőséget nyújt arra, hogy belekóstoljunk a filmipar harcművészeti eszköztárába.

BALOGH KATA BOGLÁRKA

Az oktató Vass Zoltán, két danos karate valamint öt danos aikido mester. Az edzés meditációval kezdődik: térdelve, behunyt szemmel a jelenlévők magukra összpontosítanak, és kizárnak mindent, hogy a feladatokra tudjanak figyelni. A hitvilág oktatása nem az óra része, de szó van róla, mert szorosan összefügg a sporttal. Ezután dinamikus bemelegítés következik, mindent jól átmozgatva és az alap testnevelési elemektől haladva a specifikus rávezető gyakorlatok felé.

Fotó: Marton András

Az ütő és rúgó technikák mellett nagy hangsúly van a reflexen, így felütik a fejüket a reakciókészséget fejlesztő gyakorlatok is.

A technikai részben fogásokat, földre vitelt és ütő-rúgó kombinációkat vesznek át a hallgatók. A gondolkodás kiemelt szerepet kap, hogy a részvevők értsék mit, mikor, miért tesznek. A harcművészetekben elsajátítható nyugodt és rendezett elmeállapot nagy segítség lehet a mindennapokban is.

A gyakorlatok bemutatásában a jelenlévők többsége részt vesz, függetlenül a képzettségi szintől. A kurzus bárkinek nyitott, aki belekóstolna ebbe a művészeti ágba.

Sportolóink mondták

Nem olyan, mint a filmekben

Sportolóink

Németh Henrietta utolsó féléves pénzügy mesterszakos hallgató, aki 2011 óta az American Cheer and Dance Academy tagja.

A cheerleadingnek két fajtáját különböztetjük meg, vannak a pompom lányok és az all star cheerleading. Én ez utóbbival foglalkozom, itt nagyon fontos az erőnlét, mert sok emelést tartalmaz egy-egy bemutató. Általában fiúk és lányok vegyesen vannak a csapatban. A formációk közül tavaly group kategóriában indultam, ahol van három bázis és két flyer, a bázisok emelik a flyereket a magasba. Nagyon fontos számomra a sport, a csapattársaim a barátaim is, így sokszor a szabadidőnkben is gyakorlunk. Egész életemben a részem volt a versenysport, három-

Fotó: Zolnai László

éves koromban a szüleim beíratkattak szertornázni, amit tíz évig csináltam. Már el sem tudnám képzelni a mindennapjaimat sportolás nélkül, hiszen az embernek nehezebb esik megvalni attól, amit igazán szeret.

GLAUB FANNY

A túledzettség veszélyei

Edzeni, de csak mértékkel

Már hetek óta a súlyok gondolatával kelsz, és az edzésterved tematikájával fekszel. Szabályosan számolod vissza a perceket, míg végre a napi kilométereidet futhatod. Nincs megállás! Azt a célt el akarod érni. De valahogy nem sikerül. Fáradt vagy. A kezdeti teljesítményjavulás megállt, már-már romlik. Bizony, átestél a ló túlodalára, ezek már a túledzettség tünetei.

KUN ZSÓFIA

A gondok az egyensúly felborulásával kezdődnek, és a helyesen végzett gyakorlatok végrehajtásának hiányával folytatódnak. Az emberi test formálásához, erősítéséhez, ahogy a mozgás maga hozzátartozik, úgy a pihenés is legalább annyira fontos tényező. Ha nincs meg a megfelelő regenerálódási idő, nem tud elég tápanyag beépülni a szervezetbe. Ez az idegrendszer kimerüléséhez és egyre több mikrosérüléshez, izomfájdalomhoz vezet. Hosszú távon megszűnik az izomlázérzet, aminek következtében az első tünet a fejlődés elmaradása lesz. Az alvás során működik igazán a testünk, ekkor tudnak épülni a formás idomok, fogyni a zsírpárnák. Aki szálkásodni szeretne, az ágygal is legalább olyan jó barátságban kell legyen, mint az edzőteremmel.

Akkor is túledzettségről beszélhetünk, ha a sok és intenzív munkának nem, vagy nem a megfelelő eredménye születik. Az állapot megfigyelése során szakemberek két típust különböztettek meg a tünetek tekintetében. Az akut esetben a megerőltetés miatt lép fel az izomfáradtság vagy sérülés. Ilyenkor kimerülnek a szénhidrátaktárak, a vérben megnő a kortizol szintje, a szimpatikus idegrendszer a sportoló számára

Fotó: Dobó Diána

káros jelzésekkel irányítja a testet. A krónikus túledzettség a hosszan tartó, pihenés nélküli edzesciklus eredménye. Az előbbihez hasonló tüneteket okoz, ugyanakkor az idegrendszeri hatások határozottan eltérőek. A szimpatikus idegrendszer által kiváltott negatív hatások között szerepel az emelkedett pulzusszám és nyugalmi vérnyomás, fokozott sérülékenységi és ingerlékenységi mindamellett, hogy étvágy- és

”*A krónikus túledzettség a hosszan tartó, pihenés nélküli edzesciklus eredménye.*

testtömegcsökkenés is a velejárója lehet. A krónikus állapotban a nyugalmi pulzusszám csökken, ahogy a teljesítmény is, de ami még drasztikusabb, fásultság és az érzelmek kinyilvánításának hiánya tapasztalható. Ami

a kortizol szintjét illeti, kutatások nyomán bizonyították, hogy fáradtság hatására a tesztoszteron és a kortizol szint párhuzamosan csökken. Ha a kortizol csökkenés meghaladja a 30%-ot, kialakul a túledzettség, 10% alatt viszont eredménytelennek mondhatjuk az edzést, nem számíthatunk javulásra.

Ha már megtörtént a baj, nincs más hátra, mint a kényszerpihenő beiktatása. Diétás étrendet követve minimális, gyenge intenzitású aerob edzésekkel lehetséges visszanyerni az egészséges állapotot, ahonnan újra ki lehet kövezni az utat a cél felé. Ekkor azonban már javasolt szakember segítségét kérni, hogy a tudására alapozva ne fordulhasson még egyszer elő egy ilyen vagy ehhez hasonló visszaesés. Egy 2006-os kutatás szerint a maximális intenzitás után a fokozatosan csökkentett tréningintenzitás kedvező teljesítménynövekedéshez vezet. A kevesebb, de intenzívebb edzés több pihenőnappal célra vezetőbb, mint a hosszú ideig tartó, közepes intenzitású, monoton mozgások. Amellett, hogy eleget pihenünk, helyesen táplálkozunk, megéri beruházni egy pulzuszám mérő órába is, mert igencsak hasznunkra válhat, ha komolyan szeretnénk valóra váltani álmainkat.

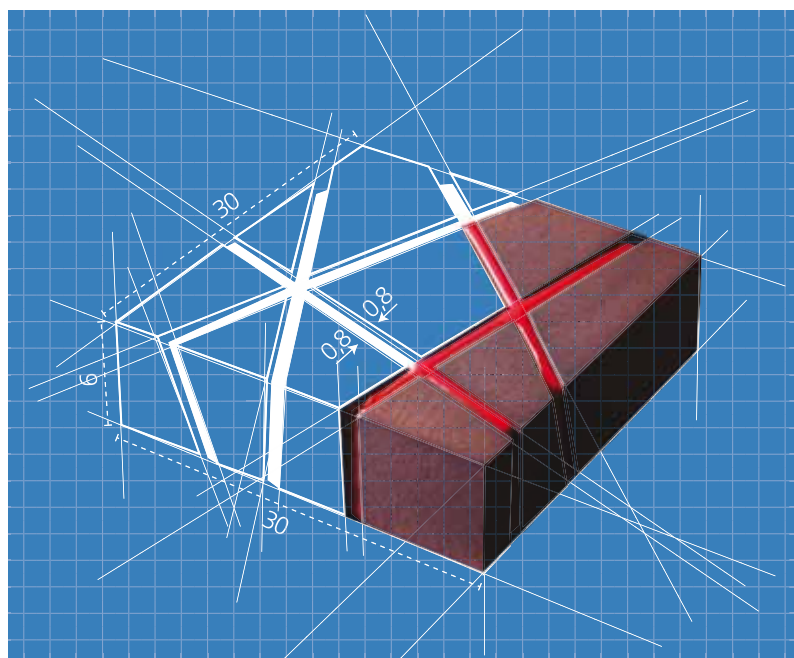
Pályaelhagyó egyéniségek

Akit építésznek hívtak

„Művészek! A nagymappások és hengeresek, ugye? Még az árnyékot is szerkesztik! Mindig feketében járnak. Ahol a hallgatók több mint fele lány.” Egyetemünk építész képzése átfogó, minden szakmai területet érintő, ugyanakkor már beiratkozás-kor a hallgatók fejére olvassák az átkot: az itt végzett hallgatók csupán 20%-a válik tervezővé! Milyen más utak vannak a kivitelezésen, hivatali gályán vagy a szakma elhagyásán túl? Alább összegyűjtöttünk egy csokor látszólag pályaelhagyó alkotót, akik tanult látásmódjukkal az építészet berkein túl szereztek hírnevet.

KUN ZSÓFIA

X plusz négy éve járok egy ötéves egyetemre úgy, hogy X nagyobb, mint öt. Én ilyen pályakezdő, pályaelhagyó építész vagyok. Nem terveznék házat, mindenkinek jobb ez így.” Az ismert mondás a mindnyájunk által jól ismert humorista, Kóhalmi Zoltán száját hagyta el évekkel ezelőtt. Az építész stand up hazai úttörője történetei alapján átfogó képet kaphatunk a követelményrendszer gyönyöreiről és fricskáiról. Tudjuk, hogy az alapozás vizsgán a szomszéd házat is összedöntötte, ugyanakkor az évtizedes vizsgarutin meghozta a gyümölcsét, briliáns előadásában kiválóan kamatoztatta korábbi emlékeit. Nemhogy a hön vágyott képzeletbeli kettést,

Illusztráció: Dobó Diána

de sokkal inkább csillagos ötöst érdemelne munkásságáért. Az idei esztendő a Vizes Világ-bajnokság éve hazánkban. Akik alaposabban utánajártak a témának, tudják, hogy a vízilabda-mérkőzéseket a Nemzeti Sport-uszodában rendezik meg a Margitszigeten. Azt azonban csak az igazán műveltek tudják, hogy az első olimpiai bajnokunk, Hajós Alfréd, nem csupán a sportkomplexum névadója, hanem tervezője is. Itt természetesen nem a választott hivatás elhagyását követhetjük nyomon, viszont tény, hogy a korábbi hobbi háttérismerteinek további kiegészítésével egyedülálló karriert futott be a „Magyar delfin”. Országhatárainkon belül maradván, de a kiemelkedő gazdasági profitot kiemelve meg kell jegyezni Somlai-Fischer Ádám nevét. A városi legenda úgy tartja, hogy jelentős vertikális kiterjedésű házának bemutatásához keresett eszközt a tehetséges fiatal tervező, mikor két társával együtt megalkották a Prezit. (Ezt a

korábbiakban egy nagyvállalatot vettünk górcső alá, nem mehetünk el szó nélkül David Hughes neve mellett sem, aki az építés mellett tette le voksát. Csakhogy ő a hagyományos építőipari termékeket sokkal kisebb és egységesebb építőanyagra cserélte, alkotói törekvéseit LEGO képek készítésében éli ki, melyeken előszere-ttel szerepeltet színes képeket, kortárs tárgyakat és szobrokat. Építész hölgyeknél előfordul, hogy nem tudnak elszakadni a sztereotip elképzelésektől, melyek a gyengébbik nemet jellemzik, mint például a lábbelik szeretete vagy a konyhai sertepertelés. Jayda Hany a kairói tanulmányait követően statikai tudásának vette hasznát, mikor cipőtervezésre adta a fejét. Konnektor fantázianeve viselő kollekci-ója remek példája volt annak, hogy felismerje a hasonlóságot a kétféle produktum tervezése között, valamint hogy ahogy egy ház bizonyos szerkezetei esetében, úgy egy cipőnél is az egyik fő funkció a rá nehezedő súlyok megtartása. Nem véletlen tehát, hogy műremekei erős hasonlóságot mutatnak a merevítő- és tartó-szerkezetekkel. Dinara Kasko cukrászművész egyenesen a desszertek koronázatlan Pritzker díjasa. Süteményei mintegy miniatűr tömegekként állnak a térben, anyag és színhasználatában is visszaidézve az épületalakítás textúráit és izgalmas egyszerűségét. Azoknak, akik pedig igazi pikáns különlegességre vágnak a pályaválasztásukat újragondoló mérnökök közül, szíves figyelmükbe ajánlom Jen és Mira felnőtt témájú színezőkönyvét, melyet a számtalan alaprajz megrajzolása ihletett. Hidd el, neked is elkerekedik majd a szemed, ha meglátod az eléd táruló fekete-fehér oldalak formavilágát!

”

Nem terveznék házat, mindenkinek jobb ez így.

mendemondát a harmadik lapszámunkban közölt interjúnkban egyértelműen megcáfoltá Ádám.) A végtelen vászon ötletére, a nagyítás és távolítás lehetőségeire és útvonalaira még a Microsoft is figyelte. A külföldi szakmabeliek is hasonló cipőben járnak, mint itthoni társaik. A tanult ismereteket számos, az építészettel látszólag köszönőviszonyban sem álló iparág hasznosította. Ha már a

Vitaforum

A mai lányok mind...

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitaforummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

...könnyűvérűek. Hogy mást ne mondjak. Legalábbis rengetegszer olvasok hasonló kijelentéseket az internet sötétebb bugyraiba tévedve. Persze az online közösségekben azért a fiúkat is rendszeresen ostromozzák, sőt a „mai fiatalok” egységesen megkapják a magukét a bölcs kommentelőktől, akik szerint korosztályom nyakig csücsül az erkölcsi fertőben.

Bezzeg nagyanyáink korában! Akkoriban a lányok csupán szende pillantásokkal méregették a fess fiatalembereket, akik virággal és bonbonnal felszerelve, az illemre mindig kényszerítve udvaroltak szívük hölgyének. Manapság a Tinder tündérei kacéran illegetik magukat a virtuális bálteremben, a fiúk pedig két kattintással letudnak mindent, ami az első tánc és a nászéjszaka között történik. Szó sincs már érzelmekről, hűségről, pláne házasságról, a fiatalok egymásra találása leginkább a gázmolekulák véletlenszerű ütközéseire hasonlít. Ha azonban jobban megvizsgáljuk a házasság intézményét, láthatjuk, hogy az komoly változáson ment át a múlt században. Azelőtt ugyanis elsősorban gazdasági célokat szolgált, hiszen a szélsőségesen patriarchális társadalomban a nők nem állhattak a saját lábukra, a szülői házat csupán a templomon keresztül hagyhatták el végleg. Ennélfogva persze a válás sem volt túl gyakori, ráadásul azt az egyház is helyteleníti, ami akkor még komolyabb visszatartó erőt jelentett,

mint manapság. A női egyenjogúsághoz közeledve azonban a gazdasági kényszer csökkent, az emberek ritkábban házasodtak, és ha mégis, akkor inkább szerelemből. Utóbbi azonban nem mindig tart örökké, így manapság sok kapcsolat válással végződik. Hiba lenne tehát a mai házaspárokat az ötven vagy száz évvel ezelőttiekhez hasonlítani, hiszen teljesen más körülmények között, más lehetőségek birtokában mondták ki a boldogító igent. Ami a házasságon kívüli, illetve rövid távú kapcsolatokat illeti, naivitás lenne azt gondolni, hogy ezek csupán a modern kor szüleményei. Dacára az egyház tanításainak, Janus Pannoniustól Szabó Magdáig rengeteg író és költő műveiben megjelennek az alkalmi légyottok. Az emberek száz vagy akár ezer évvel ezelőtt sem voltak jobbak és erkölcsösebbek nálunk, csupán a társadalom szerkezete változott, a mai fiatalok nyíltan csinálják azt, amit őseik még fű alatt. Ugyanazt tesszük, csak más ideológiák mentén: ami régen bűnös élvezetnek számított, ma sokaknak csak egy szokásos péntek este.

Persze manapság sem válik mindenki a hedonizmus rabjává, hiszen minden embert más tesz boldoggá, így a szőke hercegek sem maradnak királylányok nélkül. De talán lassan eljutunk odáig, hogy egy ember értékét a cselekedetei határozzák meg, nem pedig párkapcsolatainak mennyisége és időtartama.

CSIZMADIA ESZTER

HIRDETÉS

2017. MÁJUS 12. 19.00

Weiner Leó: Szvit - Op.18 (1. és 4. tétel)
Kodály Zoltán: Budavári Te Deum
Kodály Zoltán: Galántai táncok

Közreműködik Veszprém Város Vegyeskara (karnagy: Erdélyi Ágnes)

SZOLISTÁK:
 Szoprán: **Halmos Eszter**
 Alt: **Busa Gabriella**
 Tenor: **Csobolya József**
 Basszus: **Tóth János**

Műszaki Egyetem Szimfonikus Zenekara
 (koncertmester: Orova-Pechan Laura)

VEZÉNYEL **Erdélyi Dániel**

MŰEGYETEMI AULA
 BME KÖZPONTI ÉPÜLET, 1111 BUDAPEST MŰEGYETEM RKP 1-3

A BELÉPÉS DÍJTALAN

Kóhalmi Zoltán az ellenpélda

A humorista építész

Mindig viccesnek tartja, amikor azzal példálózna a BME-n, hogy itt végzett, mivel elmondása szerint ő a legnagyobb ellenpélda arra, hogy hogyan kell egyetemre járni. Bár építészként nem voltak nagy sikerei, karrierje párhuzamosan indult és fejlődött a magyar stand-up műfajjal, és mostanra nincs olyan humorkedvelő, aki ne ismerné legalább egy poénját.

Kóhalmi Zoltánnal beszélgettünk.

LENGYEL DORKA,
KUN ZSÓFIA

Az eddigi pályafutásod elnézve meglepő, hogy a BME-n tanultál építészmérnöknek. Hogy esett a választás erre az egyetemre és szakra?

Jó voltam matekból, fizikából, és szépen rajzoltam, eleinte tetszett ez az ötlet. Volt egy barátom, aki mérnök-fizikusnak tanult itt, és azt mondta, hogy az építészek nem csinálnak semmit azon kívül, hogy egész nap kint rajzolnak. Persze ő nem látta, hogy otthon mennyit foglalkoznak egy-egy munkával. Számított az is, hogy könnyen felvettek. Alapvetően nem akartam magam megerőltetni végzősként, és bár lehet, hogy voltak humánabb terveim, az keményebb menet lett volna, hogy irodalomból vagy történelemből felkészüljek. Az egyetemen aztán kiderült, hogy nem abból lesz jó építész, akit könnyen fölvesznek és teljesíti a krediteket, hanem abból, akit éveken át hajt és motivál, hogy igazán maradandót alkosson.

Mikor lett egyértelmű, hogy végül humorista válik belőled, és elhagyod a szakmát?

Már tizenhárom éves koromban eldöntöttem, hogy egyszer

humorista leszek, csak nincs ilyen iskola, nincsenek olyan vizsgák, amiknek a végén kap az ember egy papírt arról, hogy ő vicces. Már a BME-n tanultam, amikor megnyertem a Humorfesztivált,

annak. Egyébként szinte hihetetlen, de máig rémálmaim vannak a K épületben. Majdnem minden nap kísért, hogy nem lett meg egy tárgyam, vagy nem lett kész a makett.

Fotó: Zolnai László

és akkor úgy éreztem, hogy valóra vált az álmom. Előtte sem voltam éltanuló, de ezek után még inkább mellé jártam az előadásoknak. Nyilvánvalóvá vált, hogy nem leszek építész, egyrészt mert nem szeretnék, másrészt mert nem is voltam túl eredményes a tanulmányaimban. Ha nagyon őszinte akarok lenni, akkor sokáig félreértettem ezt az intézményt. Megdöbbenett, milyen arctalan a rendszer, én meg rém gimnazista módon álltam az egészhez: azt gondoltam, hogy van egy tananyag, amit a tanárok leadnak, és nekem azt meg kell tanulni és visszaadni. Ez működött nagyjából az első két évben, de egy idő után azon kaptam magam, hogy azt várják tőlem, hogy én már mérnök legyek, és megoldjak problémákat a saját módszereimmel. Ebben rossz voltam, és teljesen felháborodtam a számonkéréseken, hogy hát kérem, hol van ez leírva, melyik könyvben, melyik oldalon? Ekkor már nagyon szétváltak az igények és a teljesítményem, egy idő után bármiről beszéltem volna, csak házakról nem. Nem is érdeklődtem úgy a szakma iránt, mint a legtöbb hallgató, hogy elkezd dolgozni, ismeretséget és tapasztalatot szerez – nekem mindez a humor szakmában volt meg. Így tehát nem volt kérdés, hogy ha megvan a diplomám, akkor az a feneketlen zsákba kerül, és egy pillanatig sem leszek tervező, és nem is adom ki magam

Mindezek ellenére volt valamilyen tanulsága, haszna ennek az időszaknak?

Igen, kaptam egyfajta gondolkodásmódot. A humánok között én műszakis, a műszakisok között pedig humán gondolkodású vagyok, ez tapasztalható a színpadon is. Ami stand-up-osként már elég mérnöki, az bizony a szakmában kevés. De jártam ebben a világban is, és egy előadónak hasznos, ha minél több nézőpontot tudhat magáénak.

Hogyan indult a humorista karriered?

A Magyar Rádió Humorfesztivál versenyét komolyan vették a szakmában. Úgy gondoltam, elküldöm az írásom a szervezőknek, bekerülök a műsorba, megnyerem, és akkor humorista leszek. Már gimnázium alatt írogattam vicces jeleneteket, amelyiket elő is adtuk közönség előtt, az működött, így eldöntöttem, hogy ezeket elrakom a következő Humorfesztiválra. Betettem egy borítékba, feladtam postán, és vártam, hogy felhívjanak. Végül 1998-ban megnyertem az írói kategóriát, és el is kezdtem dolgozni szövegíróként.

Hogyan kerültél a háttérből a rivaldafénybe, és milyen volt a magyar stand-up kezdeti időszaka?

Meglepett mindenkit, hogy színpadra álltam, pedig titkon mindig is ezt szerettem volna. A

gátlásaim tartottak vissza, hogy tele vagyok beszédhibákkal, és így nem vagyok erre alkalmas. Nem is csináltam volna, ha nincs egy új kezdeményezés. Az Esti Showderben együtt dolgoztam Litkay Gergővel, aki meghívott a még friss Godot Dumasínházba. Egy hónap után megszületett az ötlet, hogy megpróbálok egyetlen húszperces előadást. Nem volt tétje, a három asztalnyi néző nem jelentett nyomást. A Kabaréban néha úgy éreztem, hogy egy

mon, ebből vissza kellett vennem a családom és magam miatt is. Némi tapasztalat után nem úgy áll ki egy előadó, hogy egy teljesen új műsort mond el, hiszen nem lehet előre tudni, melyik poén működik. Taktikázni kell, mondani egy olyat, ami biztosan üt, aztán kipróbálni egy újat, és ha baj van vele, akkor rögtön előkapni valamit, ami már bevált. Jó esetben észre sem veszi a közönség, ha én valamit humorosnak szántam, és ők nem úgy vették. Nem szabad rágörcsölni a produkcióra, hiszen az akkor jó, ha benne van a játék öröme.

Gondolom, a legkisebb feszültség is hatalmasnak tűnik a színpadon.

Igen, minden kijön. Meglepő, hogy ennyire működik a metakommunikáció: ha egy kicsit is bizonytalan a humorista abban, amit mondani fog, akkor azt rögtön megérzi a néző, és nem fog úgy ülni a poén, ahogy akarta. A legjobb csattanót is el lehet bizonytalankodni, és egy rossz viccet is el lehet úgy sütni, hogy jónak tűnjön, főleg ebben a műfajban, ahol ennyire „meztelen” az ember, ennyire magát adja, szerep és jelmez nélkül, ami mögé bújhatna.

Hogy néz ki a stand-up-os alkotói folyamat?

Az ideális eset az, ha az embernek csak úgy jönnek a gondolatai, és ő felírja, hogy el ne felejtse. Ez alapvető dolog, hogy mindent fel kell jegyezni, ami eszünkbe jut, ezt minden alkotó így csinálja. Korábban azt vártam, hogy eszembe jut a megfelelő mondat, de csak pár éve tanultam meg, hogy ilyen szinte nincs, semmi nem tökéletes elsőre. Le kell írni a rosszat is, és rengeteget dolgozni rajta, ez pedig legtöbbször hozza magával a következő ötletet. Persze a stand-up esetén nem lehet mindent előre megírni, mert akkor nagyon fogalmazásízű lesz az előadás. Sokszor a színpadon alakul ki egy-egy történetnek a végleges struktúrája, ez egy közös játék a közönséggel. A jól sikerült spontán elemeket az ember megragadja, és fixen beépíti a repertoárjába. Az a jó, ha ezt a publikum nem veszi észre, mert mindenki az aznapi varázslatot szeretné, olyat hallani, ami csak neki szól.

Mit lehet ebben a műfajban tenni az alkotói válság ellen?

Nemrég olvastam egy felvetést, amivel egyetértek, hogy ha semmi nem jut az ember eszébe, az azt jelenti, hogy nincs mondanivalója. Erre sokszor gyógyír az olvasás, szükség van arra, hogy az ember máshogy is lássa a világot, kell a szöveg a szöveghez. Egyébként is hajlamosak vagyunk beragadni a mókuserékbe, fontos, hogy ki tudjon szakadni az ember. Ez nem azt jelenti, hogy én mindig azért megyek színházba, hogy aztán viccet csináljak belőle, hanem azért, hogy szülessenek bennem a gondolatok. Máskülönben szerettem figyelni az embereket, mindig tudnak újat mutatni.

MŰHELY

Felelős kiadó:
Krisztián Dávid
Pekár Zoltán
Főszerkesztő: Szabó Zsolt
Lapmenedzser: Boros Miklós

Rovatvezetők:
István Adrienn
BME körkép, bme.korkep@muhely.com
Kupcsik Réka
Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com,

Kulcsár Dorottya
Közélet, kozelet@muhely.com

Balogh Kata Boglárka
Sport, sport@muhely.com

Kun Zsófia
Magazin, magazin@muhely.com

László Gábor
Technika, technika@muhely.com)

Sziklay Csenge
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Kép- és tördelőszerkesztő:
Dobó Diána

Az újság készítésében résztvettek:
Kalmár Dániel, Pipis László,
Varnyu Iván

Szerkesztőség:
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3.
K. alagsor 80/a.
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:
E-mail: info@muhely.com

Nyomda:
Lapcom Zrt.
Felelős vezető: Andreas Merz

Az újság megjelenik kéthetente
6500 példányban.

Ingyenes.
HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására.
A megfejtéseket a muhelymegfejt@gmail.com e-mail címre várjuk **május 10-ig**.
Előző számunk nyertese: **Kiri Balázs**.

	Római ezer	Ige végződés	Hunor apja	Ének	Amerikai férfinév	Vízi növény	Post- script	Olasz autójel	Alulra	Liter	Zaklat	Dal	Szándék	Felújít
1.														
	Bevétel ellentéte							Energia		Láb része				
2.								Dátum rag		Kelvin				
Italy	Római 1050			Átmérő		Dehogy!		Keres						
	Kártyát adó			Hazai zenekar		Előd		Irányzat						
Kassza előtt áll			Eme		Zúdit					Divat márka				
			Lap		Szagló szerve					Left				
Bérel- hető katona							Attól lejjebb ...mög morog				Farvég!			
											Súlyos betegség			
Gyár- város			Doktor			Lágy fém		Színész (Jared)						
			Füllel halljuk			Kaszál		Apóka						
Hant rész!		Düh						Bór		Bal		Zorro		
		John						Hegedű- művész		Téli sport		Liba		
				Argon										
Híres mester				Kettős betű			Kopíroz							Étel- ízesítő
							Lengyel autójel							
Urán	Áraszt				Egyik szülő				Ilona becézve					
	Nitrogén				Kérdő szócska				Nitrogén					
	A									NAV szedi				

május 3., 17.

EztRád

zenés alternatív társadalomkritika a Nézőművészeti Kft és a Szkéné közös előadása

A Nézőművészeti Kft.

Az idén 8 éves Nézőművészeti Kft-nek (tagjai: Mucsi Zoltán, Scherer Péter, Katona László, Kovács Krisztián és Gyulay Eszter) az EztRád a 15. bemutatója. Ezek közül jelenleg is repertoáron van 12 előadás, több helyszínen is, amelyekkel rendszeresen fellépnek az ország különböző fesztiváljain és színházaiban, osztálytermi előadásaiikkal pedig rendszeres vendégei nem csak a budapesti, de vidéki iskoláknak is. A Szkénében, a Szkénével koprodukcióban ez az 5. bemutatójuk (A gondnok, Bivaly-szulfé, A zsidó, Don Quijote). A társulat tagjait ezúttal Parti Nóra és Molnár Gusztáv egészítik ki. Scherer Péter alapító tagja a Kft-nek, de mindeddig "csak" osztálytermi előadásokat rendezett nekik. Ez az első felnőttnek szóló előadása, amely közéleti és szociális problémákat boncolgat, a médiából ránkzúduló információáradatból válogat.

Játsszák: Parti Nóra, Katona László,
Kovács Krisztián, Molnár Gusztáv,
Mucsi Zoltán, Scherer Péter

Dalszöveg: Molnár Gusztáv,
Zene: Monori András és a társulat,
Dramaturg: Gyulay Eszter,
Jelmez: Kiss Julcsi,
Tér: Scherer Péter,
Mozgás: Bodor Johanna,
Fény: Mervel Miklós,
Hang: Molnár Péter,
Asszisztens: Hodászi Ádám,
Rendező: Scherer Péter,
Külön köszönet Csányi Vilmosnak és
Marton Róbertnek.

Fotók: Mészáros Csaba

„Nyomja a rádió, mondja a
tévé, írja az újság, tudja a net.
Súgja egy boltos, inti egy
rendőr, te meg éppen, hogy
észre veszed.
Állít az egyik, cáfol a másik,
titkos a titkos, unja anyád.
Értene kéne, elmenni biztos,
de akkor is ömlik majd ez
rád.... ezt rád...”
/részlet az előadásból/

www.szkene.hu • 1111 Bp. Műgyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

Nobel-díjasok nyomában

Látogatás Észak Velencéjében

Egy vizsgaidőszakot követően sokan döntenek úgy, hogy kijár nekik egy kis pihenés, szórakozás, így a fürdőruhát a bőröndbe dobva célba vesznek egy hazai wellness szállodát. Ha valaki mozgalmasabb pihenésre, kalandokra és egy kis kulturális sokszínűségre vágyik, akkor Svédország ideális célpont, hiszen meglepően pénztárcabarát módon is eltölthetünk néhány napot Stockholmban.

KISS ADRIENN

Víz, víz, víz

Kivétel nélkül minden ismerősöm furcsán nézett rám, amikor bejelentettem, hogy január végén nyakamba veszem Svédországot másodmagammal. A szervezést decemberben kezdtem, és bő egy hónap alatt szép lassan minden részlet a helyére került. Az egyik legismertebb fapados légitársaság igazán olcsó repülőjegyeket kínál Stockholmba, oda-vissza közel húszezer forintból megoldható egy fő utazása. A szállást az interneten keresgélve találtam az egyik nemzetközi hotelek, motelek és hostelek hirdetésével foglalkozó oldalon, de érdemes a mostanában oly sokat emlegetett kiadó magánlakások vagy szobák iránt is érdeklődni, mert időben foglalva találhatunk kedvező ajánlatokat, ráadásul a közkedveltebb weblapok a lebonyolításban és a fizetésben is segítenek, és garanciát vállalnak. Nem véletlen, hogy Észak Velencéjének is nevezik Stockholmot: a legolcsóbb szálláslehetőségeket hajókon lehet találni, amelyek este mindig egy meghatározott helyen kötnek ki... nappal pedig... nos, nem lehet benne az árban az is, hogy fix helyen találjuk meg a szobánkat. Elrettentve a mozgó

Fotók: Kiss Adrienn

szállodáktól egy hagyományos, kétszintes hotelben foglaltam helyet, nem messze a központtól, és bár a szoba valóban nagyon egyszerű volt és kicsi, három éjszákára ez is megfelelőnek bizonyult. Megnyugodva attól, hogy nap közben nem úszik el főhadiszállásunk a helyéről, elindultunk felfedezni a környéket, ám rögtön egy meglepő dologba botlottunk: egy várnak tűnő, tornyos, kőből készült építmény tornyosult fölénk, de ajtót nem találtunk rajta sehol. Már éppen bevenni készültünk a „várat”, és kitűzni a magyar zászlót a tetejére bármi áron, amikor informált a világháló, hogy a várnak álcázott építmény (amely a Vanadislunden névre hallgat) egy víztározó. Úgy ítéltük, hogy Stockholm néhány ezer köbméter víz nélkül is elegendő vízfelülettel rendelkezik, így a zászló kitűzését átmenetileg elhalasztottuk, a falat nem bontottuk meg.

Nincs rossz idő, csak rossz ruha

Sejtettük, hogy a svéd főváros nem fog verőfényes időjárással várni, bár az előrejelzések szerint nagy mínuszok sincsenek januárban, leginkább nulla fok körül mozog a hőmérséklet. Azt nem igazán kalkuláltuk, hogy nulla fok és harminc kilométer per óra szél mínusz tíz foknak felel meg, a szél pedig soha nem csitul. A zord időjárás erőteljesen fokozza az ember komfortérzetét azáltal, hogy este bármilyen meleg helyet tudtunk értékelni, még az ici-pici menedékünket is (ami legalább a helyén volt, nem kellett keresgélni, hogy mégis merre úszkál). Az óváros, a Gamla Stan igazi kis ékszerdoboz a kövezett utcácskával, középkori házakkal, síkatorokkal. A királyi palotánál érdemes hosszabban nézelődni, mert ha szerencsénk van, elkaphatjuk az

örsegváltást, ami nem csupán tíz perc, hanem egy komplett zenétáncos felvonulás a vadul kattintgató kínai turisták legnagyobb örömére. Ebben a városrészben található a lovagok temploma és a Nobel-múzeum is, ami két főnek körülbelül ötezer forintos belépőjegyet jelent, de megéri ellátogatni ide, és nem csak fél óra alatt átsuhanni a

ban felkértek híres divattervezőket, hogy tervezzenek elegáns ruhákat a különböző kategóriájú díjakhoz. Vegyészmérnökként a kémiai Nobel-díj ruhája izgatott leginkább, amely azt az érzést keltette bennem, hogy feketére színezett, amorfként csurgattak végig a baba minden testrészén, ebből született egy mesteri, szövevényes, csillogó ruha.

Romantika a város felett

Az óváros nemcsak a középkori házak között sétálva gyönyörű, hanem érdemes felülről is megtekinteni – és ezért az élményért nem kell repülőre ülni! A „Monteliusvagen” névre hallgató rövid sétányról csodálatos kilátás nyílik Stockholmról, így nem meglepő, hogy rövid idő alatt olyan népszerű lett, hogy sok svéd (és külföldi) fiú ezt választotta helyszínül a lánykéréshez. A helyi lányok már gyanakodhatnak, ha Björn, Eric vagy Olaf a Monetiusvagen környékére szervez randevút... A Monteliusvagen magaslatáról ismét leereszkedtünk a belvárosba, ahol nem lehet elmenni a metróállomások mellett: itt a metró nem azért áll lángokban, mert nem sikerült a régi kocsik lecserélése, felújítása, hanem művészeti

galériaként értelmeznek minden állomást. Svédországban már az 1950-es évektől vitatémának számít a művészet fontossága, így meglepő megoldásokkal próbálják azt közelebb vinni az emberekhez. Találunk itt szobrokat, mozaikokat, festményeket, faragványokat, domborműveket, még régészeti ásatások eredményeit is, mindez több mint 150 művész munkáját dicséri az 50-es évektől egészen napjainkig. A Solna nevű metróállomás például az ipari korszak csúcspontján készült, amikor az egyik fő probléma a környezetrombolás volt, erre utal a fenyevesek zöld színe és a piros, tüzes ég. Meglepő látnivalót ajánlott még a figyelmembe egyik ismerősöm, aki huzamosabb ideje tartózkodik kint. A Gamla Enskede nevű városrészben fekvő Skogskyrkogården tulajdonképpen egy erdei temető, egyben világörökségi helyszín is, de egyáltalán nincs nyomasztó hangulata, inkább egyfajta park, ahol sokan sétálnak kutyával, vagy csak összefutnak egy kicsit beszélgetni, mozogni.

Adjö, Sverige

A néhány nap alatt kivétel nélkül minden este hulla fáradtan estünk be az ágyba, de ez azt is jelenti, hogy taxi vagy tömegközlekedés nélkül is el lehet jutni a belvárosba, a legfőbb látványosságokhoz, ha jó helyen foglalunk szállást. A skandináv életszínvonal jóval magasabb, mint amit Kelet-Európában tapasztalhatunk, így az árak is svéd pénztárcához vannak szabva, ami leginkább az étkezés terén jelent nehézséget. Ezt ismerősöm, Ági is megerősítette: a pénzt valóban nehéz itt beosztani. Gasztronómiai kérdéseket tekintve egyikünket sem fogott meg különösebben a helyi konyhaművészet, bár azt el kell ismerni, hogy a Kannelbulle, ez a kávéhoz illő fahéjas tekercs nagyon finom. Az olcsóbb szupermarketek környékén meglepve konstátáltam, hogy bizony Stockholmban is vannak hajléktalanok, bár egyikük sem itteni állampolgár volt, hanem bevándorlók.

E néhány napos kirándulás csak egy kis szeletét mutatta meg Svédországnak, és már a repülőtérről felé robagva megállapítottam, hogy ez a különleges északi ország megéri még egy misét. A svéd vidéki táj olyannak bizonyult, mint a mesékben: végtelen, sötétzöld fenyvesek, egy-egy erdős terület között takaros tanyák, ahol Gustav kis piros traktorával tolat az istállóba, felesége, Ingeborg pedig éppen a gumicsizmában futkározó gyerekeket próbálja utolérni... valóban idilli az összhang, a békés hétköznapiak egymásutánja. Kavargó hópelyhek fogadtak, amikor megérkeztünk a fővárostól messzebb található, Skavsta nevű repülőtérré. A jeges szél a beszálaskor sem kímélt minket, de elégedetten tekintettem vissza a terminál felé, gondolataim között a leghasznosabb svéd tanáccsal: nincs rossz idő, csak rosszul öltözött turista.

Az írás művészete

A Műhely
szerkesztősége a
2017/18. tanév
ősi félévében
ismét meghirdeti
gyakorlatorientált
Újságíró képzését.

Amit kínálunk:

- a média belső világának megismerését,
- az újságírás műfajainak elsajátítását és azok profi használatát,
- írás és beszédtechnikai gyakorlatokat,
- csoportos interaktív képzést,
- a különböző kommunikációs technikák elsajátítását,
- személyre szabott értékelések,
- publikálási lehetőséget már a képzés ideje alatt is a Műhelyben,
- a legjobbaknak bekerülési lehetőséget a Műhely szerkesztőségébe, rendszeres munkalehetőséggel,
- felkészítést a munka világának kommunikációs kihívásaira.

Az előadások időpontja:

csütörtök 17-18 óra

A képzés helyszíne:

K. alagsor 80/a.

A részvétel INGYENES.

Jelentkezés: info@muhely.com

A jelentkezéshez kérjük adjátok meg a nevetek mellé az évfolyamotokat és annak a karnak a nevét, amelynek hallgatói vagytok.

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jelíggel.

Bizarr perc

SZIKLAY CSENGE

Késő nyári délután, amikor a tó partján ülök, és a Nap korongja éppen a túlparti lombkoronák alá bukik, akkor megtörténik. Hirtelen beáll valamiféle végtelen csend, természeti hullamerevség. Nem mozdul semmi. Mint elcsukló lehelet, megtorpan a játékos szél, a levegőben táncoló falevél nem hull tovább. Aranyban úszó köd szeli át a látóhatárt, bebugyolálja a fákat, ráül a vízre, megdermeszti a hullámverést. Minden olyan szomorú. Most az egyszer, szeretőkhöz hasonlóan egymáshoz simul a múlt és a jövő, majd gyászbeszédet mondanak

egymás ravatalán. Letűnt korok élednek meg a pillanat nyúlós, röpké múlhatatlanságában, fekete tulipánok nyílnak a sírhantok tövében. Feltáru a koporsó szája. Se csontok, se kukacok, csak egy könnyed, áttetsző árny. Engem figyel, amint hátradőlök a magas fűben. Érzem, hogy megérint, én pedig elveszek a dimenziók nélküli térben. Testem meleg viasz, olvadozik a kellemes melegben. Elfolytam és tócsa lettem, de tovább húz a végtelen erő, lecsordogálok a talaj apró pórusain keresztül. Sejtjeim foszladozó örökítő anyagát sóváran begyűjtik a szorgos hangyák. Jó lesz nekik a sálakhoz téli! Tulajdonságok, meghatározó bélyegek, emlékek, tudat nélkül már csak az anyag vagyok. Ez minden, mi megmaradt belőlem. Táptalaj a sarjadzó életnek. Ne ácsingózz hát márványkripta után, elég a fakoporsó. Porladj el, majd élj örökké a körforgásban!

Mindennapi angyalok

HONTI ÁGNES

Farkas Noémi vagyok, hatéves, első osztályos, és teljesen kétségbeesett. Apa reggel, amikor kirakott a sulis előtt, azt mondta, délután hazavisz, de még mindig nem érkezett meg. Már mindenkiért jöttek a szülei, csak én várok. Mi van, ha elfelejtett? Meguntam az osztályban ücsörgést. Már megírtam az összes leckém, még a verset is tudom, és minden kiragasztott rajzot végigböngészttem. Kétszer. Szinte kínosnak éreztem, hogy Gabi néni csak miattam nem tudott még hazamenni, ezért felöltöztem, és kijöttem az iskola elé, innen egyébként is jobban látom, ha felbukkan Apa autója. Azt mondta reggel, hogy fél négyre itt lesz. Nem tudom, mennyi az idő, nincs órá, de az már biztosan elmúlt. Érzem, ahogy a régóta tartó várakozás unalmát lassan a pánik veszi át. Mi van, ha nem is jön, ha elfelejtett, vagy direkt hagyott itt? Lehet, hogy baja esett? Az még rosszabb. Apát akarom! A szemeim megtelnek könnyel, amik aztán kövér cseppekben futnak végig a kimelegedett arcomon. A tehetetlen ijedtségtől egyre szaporábban kapkodok a levegőt, és egyre jobban erőt vesz rajtam a zokogás, a földet bámulva sírok. Egy tétova, de lágy hang szólít meg: „Szia, minden rendben? Valami baj van?” Egy nagy, piros sálba bugyolált szőke néni néz le rám. Hirtelen nem is tudok válaszolni, csak a haját nézem, biztos nagyon puha lehet. Amikor ismét rákérdez, minden erőmet összeszedve próbálok felelni, de csak annyit sikerül kiböknöm, hogy itt felejtetek. Aranyos a néni, megkérdezi, nincs-e meg Apa telefonszáma, azt mondja, felhívja nekem. Együtt

előkotorjuk a táskámból a lecke-füzetemet, abba írta fel Anya a fontos telefonszámokat még év elején. Azt mondta, telefonhoz még kicsi vagyok.

A néni próbál telefonálni, de Anya kinyomja egyszer, kétszer, majd harmadszor is. Biztos most van az a fontos dolga, ami miatt már reggel is ideges volt. Negyedik próbálkozásra már felveszi, és egy lépés távolságból is hallom, ahogy kiabál a telefonba, majd lecsapja. Ha Mami mérges, annak sosincs jó vége. A néni a fejét csóválja – szép szőke haja csak úgy száll, mint egy angyalnak –, majd pötyögni kezd valamit, és azt mondja, minden rendben lesz, itt marad velem, amíg értem jönnek.

Beszélgetünk, amíg telik az idő, még az új rajzomat is megmutatom neki, azt mondja, csodaszép. Sokáig nézegeti, mintha tényleg tetszene neki. Az utca végén felbukkan az ismerős nagy fekete autó, egy szempillantás alatt elénk gördül, majd csikorgó fékekkel megáll, és Apa száll ki belőle. Boldogan indulok el felé, örülök, hogy jól van, de mintha engem észre sem venne, egyenesen a jótévéőmhöz fordul. „Minek hívogatja maga a feleségemet? Tudja, hogy mit fogok én ezért otthon kapni?” – förmed rá, s én szégyellem el magam helyette is. Megragadja a kezemet, és az autó felé terel, vissza se néz.

Padlógázzal indulunk el, még éppen vissza tudtam fordulni és integetni, mielőtt eltűntünk a kanyarban. Apa hozzám sem szól az út nagy részében, ideges Anya miatt. Ha ő fél a szidástól, nem akarom tudni, hogy nekem mi lesz a büntetésem, hiába nem csináltam rosszat. Ma este biztosan nem lesz mese. Legközelebb lehet, hogy inkább a nénivel megyek.

Női bosszúság

Úgy szorít a cipő!
Feltörte a sarkam.
Nem is túl meglepő,
mikor fel akartam
venni, már akkor
láttam,
hogy kilences lábam
(mely a Glamour szerint
pont az átlagméret)
cipőkanállal is
épp csak beleférhet.

Balerinatopán,
benne szoros gumi,
nem kíméli bokám.
Ó, az alamuszi!

Csak az a gumi, jaj,
csak az ne lenne!
Szende királylányként
típhetnének benne.

De így csak tömény
fájdalom-
ként feszül lábamon
ez a kemény,
pokolbeli
lábbeli.

Jaj, de szorít,
jujj, de fáj!
Sarkam emítt
vörös már.

„De csitt, mi fény
nyilall az ablakon?”
Ragtapasszal tenyerén
repül őrangyalom.

Bár sarkamon ott virít
ki tudja hány vérző seb,
ismét győz a tudomány,
én vagyok az erősebb.

Nem kínozt már a lét,
megtört, ím az átok,
topánkámban ismét
vidáman riszálók.

CSIZMADIA ESZTER